Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 25 MART 1978

250 KURUŞ

BELGELERLE

Yurdumuzun geleceğine ışık tutan bir araştırma:

SOVYET SOSYAL-EMPERYALİZMİ VE TÜRKİYE

PAZARTESİ BAŞLIYORUZ

Kıbrıs'taki Türk hükümeti düştü

● Nejat Konuk "Beni parti içinde MHP'liler hedef aldı"

LEFKOŞE

Kıbrıs Türk hükümeti, Başbakan Nejat Konuk'un istifası ile düştü. Nejat Konuk, istifa mektubunu dün Rauf Denktaş'a iletti. Dün saat 10.30 da istifasını açıklayan Konuk, Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanlığından da çekileceğini bildirdi.

Nejat Konuk yaptığı basın toplantısında, parti için muhalefet nedeniyle bu kararı verdiğini söyledi.

Basın toplantısından önce Türk Haberler Ajansına bir demeç veren Konuk, Ulusal Birlik Partisi içinde MHP'li bir grubun bir süredir kendisini hedef aldığını bildir-

(Devamı 7. sayfada)

Ecevit Amerika, Rusya, F.Almanya ve Bulgaristan'a gidecek

ANKARA(AYDINLIK)

Başbakan Bülent Ecevit önümüzdeki üç ay içinde, Bulgaristan, Federal Almanya, Birleşik Amerika ve Sovyetler Birliği'ne gidecek. 29 Martta Bulgaristan'ı ziyaret etmesi beklenen Bülent Ecevit'in özellikle enerji alımı üzerinde duracağı belirtiliyor.

30-31 Mayıs tarihlerinde Birleşik Amerika'ya gideceği açıklanan Ecevit'in, Washington

(Devamı 7. sayfada)

Ülkü-Bir soruşturmasını yürütüyordu

● Savcı Öz, faşist işgal altındaki Site Yurdunu aratmıştı

● Öldürülen devrimci öğrencilerin katillerini arıyordu

● Doğan Öz'ün katilinin, Naci Ünver adlı faşist olduğu açıklandı

Yurtsever savcı Doğan Öz'ü Ankara'da yurdular

● MHP Grup Başkanvekili, olaydan önce Öz'ü suçlayan bir konuşma yapmıştı

ANKARA (AYDINLIK)

Ülkü-Bir soruşturmasını yürüten Ankara Cumhuriyet Savcı yardımcılarından Doğan Öz'ü dün sabah evinin önünde pusuya düşürerek öldürdüler. Savcı Öz, Kızılırmak Bayındır Şokaktaki evinden 8.50 sıralarında çıktı ve arabasına bindiği anda silahlı iki kişinin saldırısına uğradı. Katiller savcı Doğan Öz'ün otomobiline yedi el ateş etti. Kurşunlardan altısı ön camâ biri de kaportaya isabet etti. Başından aldığı kurşun yarasıyla Doğan Öz olay yerinde hayatını kaybetti. Saldırganlar ise koşarak cinayet yerinden uzaklaştılar. Cinayet izahları kot pantolonlu bir kişinin elinde silahla Mithat paşa Caddesine doğru koşarak kaçtığını anlattılar

Doğan Öz kısa bir süre önce "Ülkücü Öğretmenler Derneği" Ülkü-Bir'le ilgili soruşturmanın yürütülmesini üstlenmişti.

1934 yılında Bolvadin'de doğan Öz, Ankara Hukuk Fakültesi mezunuydu, evli ve üç çocuk babasıydı. Son görev yeri Denizli'de de sık sık faşistler tarafından tehdit edilmiş, çocuklarının kaçırılacağı yolunda ihbarlar almıştı.

Seçimlerin ardından çıkartılan kararname ile Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcılığına atanan Doğan Öz, faşist işgal altındaki Site Yurdunu da aratmıştı.

KATİL TESPİT EDİLDİ

Savcı Doğan Öz'ün katilinin Naci Ünver adlı faşist olduğu açıklandı. Naci Ünver daha önce de çeşitli olaylara karışmış ve hakkında gıyabi tutuklama kararı verilmişti. Naci Ünver hakkında Levent adlı bir genci öldürmekten dolayı açılan cinayet davasının soruşturmasının Savcı Doğan Öz tarafından yürütüldüğü belirlendi.

SİTE VE YOZGAT YURTLARI ARANDI

Savcı Öz'ün katilini bulmak amacıyla komandoların işgalindeki Site ve Yozgat yurtlarında arama yapıldı. Arama sonucu 300 kişi gözaltına alındı. Ancak katilin bulunamadığı bildiriliyor.

(Devamı 7. sayfada)

Doğan Öz

BAŞYAZI

Yüreği daima halk için çarptı

Doğan Öz: Türkiye halkının yetiştirdiği değerli insan. Onun bir faşist kurşunu ile şehit edildiğini büyük acıyla öğreniyoruz.

Arkadaşım Doğan Öz'ün mayası halka bağlılıkla yoğrulmuştu, dürüstlükle ve namusla yoğrulmuştu. Kahpe faşistin dokuz milimetrelik kurşunu, Türkiye halkının hürriyet özlemini vuramaz ki, halk sevgisini öldüremez ki. Beyhudedir bu cinayetler, Türkeş'in çırpınışı beyhudedir. Türkiye halkı bereketli bir topraktır, binlerce, yüz binlerce, milyonlarca Doğan yetiştirir. Ve o Doğanlar bu güzel yurdu, bir avuç faşiste bırakmazlar.

Doğan Öz baskının zulmün önünde hiç bir zaman eğilip bükülmedi. Tehdide pabuç bırakmadı. 1970 yılında Konya'da faşistler kendisine karşı bir yürüyüş düzenledikleri zaman, telefonla çağırdı, "Gel Doğu dedi, evimi basacaklarmış, onları beraber bekleyelim" Oturduk konuştuk o gün. Yüreği Türkiye'nin geleceği için çarptı her zaman. Bu yüreği durdurmaya kimin gücü yeter. 45 milyon halkın yüreğidir bu. Doğan'ı vurdurtanlar, yani midelerinden başka organları olmayanlar anlayamaz bunu.

Vay benim yiğit kardeşim, vay benim gözüm, ciğerim. Sen bize her zaman eğilmeden, bükülmeden, yiğitçe mücadele etmeyi öğreteceksin. Sen bize her zaman büyük bir sükunet ve vakarla halkı savunmayı öğreteceksin.

Doğu Perinçek

DOĞAN YURDAKUL

Ege'nin öte kıyısından

Atina'daki toplantıya katılanlar, Türkiye halkına devrimci selam yolladılar

Yurdakul'un konferansında dostluk rüzgarı esti

★ Yurdakul: "Aramızda çözülemeyecek sorun yok. Yeter ki, iki süper devleti aradan çıkartalım"

★ "Siz turşi diyorsunuz, biz turşu. Müziğimiz, şarkılarımız birbirine benziyor. Biz ikiz kardeş gibiyiz."

★ Konferanstan çok duygulanan yaşlı bir kadın sahneye fırladı ve Yurdakul'un boynuna sarıldı.

Yurdakul ve Anna Stangu, el ele tutuştular ve kitleyi selamladılar. Salon coşkun alkışlarla çınlıyordu.

ATİNA

Haber Merkezi Müdürümüz Doğan Yurdakul, 21 Mart günü Atina'da bir konferans verdi. Elhamra Tiyatrosunda bin kişinin izlediği konferans coşkun bir hava içinde geçti. Yurdakul'un sözleri sık sık "Ellada qe Turkia Antihegomonistiki filia" (Yunanistan ve Türkiye, hegemonyacılığa karşı dostluk) sloganlarıyla ve alkışlarıyla kesildi. Toplantı, Yunanistan Devrimci Komünist Hareketinin (EKKE) yayın organı Laiki Agones dergisinin Yazışleri Müdürü Anna Stangu'nun açış konuşmasıyla başladı. Daha sonra Yurdakul'un konuşması Türkeçeden Yunancaya cümle cümle çevrildi. Doğan Yurdakul özetle şunları söyledi:

"Sirnagonistes Ke Filli, Yasis! (Arkadaşlar ve dostlar, merhaba!) (Alkışlar)

"Söze böyle başladığım için benim Yunanca bildiğimi sanmayın. (Gülüşmeler). Evet, söylédikleri gibi Türkiye-Yunanistan dostluğu için, Kıbrıs işgaline karşı çıktığımız için hapis yattım. Elbette dostluk ve mücadele fedakarlık gerektiriyor. Ama ben eminim ki, benim yerime bu salondaki hangi arkadaş olsa, aynı şeyi yapardı ve yapacaktır. (Uzun alkışlar)

"DÜŞMANLIK KÖRÜKLEYENLERE KARŞI KOYACAK GÜÇ, HALKTIR"

"Herhalde söze Türkiye'den başlamamı bekliyorsunuz.

"Bizim ülkemiz, bugün iki süper devletin hegemonya çatışmasının en şiddetli olduğu yerlerden biri haline geldi. Hergün televizyondan, radyodan Türkiye'de bombalar patladığını, insanların öldüğünü duyuyorsunuz, bizler gibi üzülüyorsunuz. Bu bombaları patlatanlar, iki ülkemizin halklarının dostluğunu istemeyenlerdir. Ne zaman Türkiye'nin bu-

(Devamı sayfada)

Konferans salonunu süsleyen pankartlarda iki halkın dostuğunu ifade eden sloganlar vardı..

Faşistlerin İstanbul Üniversitesindeki bombalı saldırısında yaralanan

Devrimci öğrenci Cemil Sönmez öldü

Cemil Sönmez Devrimci Gençlik Birliği üyesiydi

Cemil Sönmez

Ülkü Ocaklı komandoların 16 Martta İstanbul Üniversitesi öğrencilerine bombalı saldırısı sonucu yaralanan devrimci öğrenci Cemil Sönmez, dün akşam yatmakta olduğu Cerrahpaşa Tıp Fakültesi hastanesinde öldü.

Cemil Sönmez, 1956'da Nevşehir'de doğdu. 1974'de İstanbul Üniversitesi'ne girdi. İktisat Fakültesi son sınıf öğrencisi idi. Okulunda efendiliği ve dürüstlüğü ile bilinen bir devrimciydi.

Devrimci Gençlik Birliği üyesi olan Cemil, okulda öğrenim özgürlüğü, can güvenliği için verilen mücadelenin ön saflarında yer alıyordu. 16 Mart'ta bir grup öğrenci ile beraber okulundan çıkarken, Ülkü Ocaklı komandoların bombalı saldırısına hedef oldu. Bu saldırı sonucu 6 öğrenci ölmüş, onlarca öğrenci yaralanmıştı.

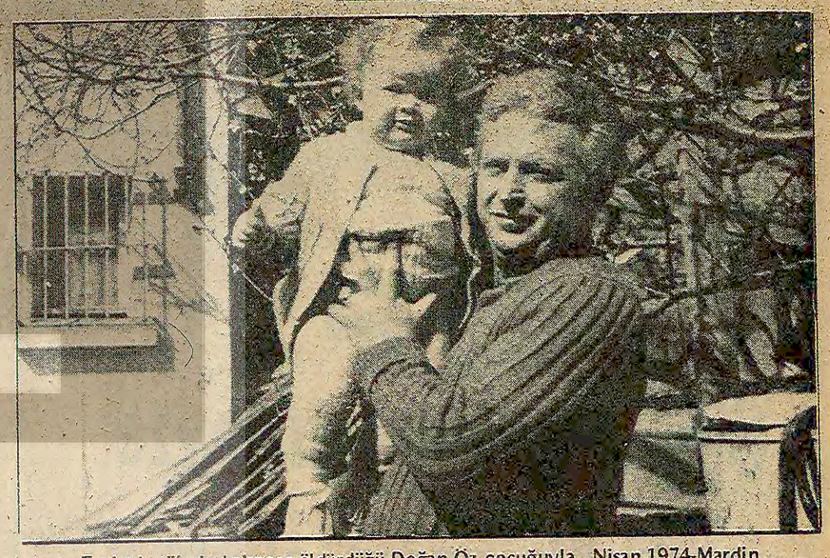

Faşist katillerin kahpece öldürdüğü Doğan Öz çocuğuyla Nisan 1974-Mardin

DİSK Yürütme Kurulu toplandı

Baştürk: Can güvenliği ve demokratik haklar için direndik

AYDINLIK HABER MERKEZİ

DİSK'in hafta başında yaptığı faşizme ihtar direnişini ve sonraki gelişmeleri değerlendirmek için DİSK Yürütme Kurulu, DİSK'e bağlı sendikaların Yürütme Kurulları ve DİSK Bölge Temsilcileri dün Gönen'de ortak bir toplantı yaptılar.

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, toplantıda yaptığı açış konuşmasında şöyle dedi:

"Başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımızın yaşama güvencesini ve demokratik haklarını garanti altına almak için DİSK Yürütme Kurulu faşizme ihtar eylemini koymuştur. Bu eylem, faşizme karşı işçi sınıfının bilimi ve bütün dünyadaki anti-faşist deneylerin öğrettiği zorunlu bir sonuçtur.

"Türkiye devrimci hareketi bu anti-faşist eylemi hiç bir aksama olmadan yürüttü. Türkiye'deki bütün anti-faşist güçler bu eylemde DİSK'in yanında yer aldılar. Zamanın kısalığına rağmen bütün Türkiye eylemin gücünden etkilendi.. 1 milyon basılı yayının dağıtımı gerçekleştirildi.

"Demokratik hak ve öz-

(Devamı 7. sayfada)

alınteri *Muhittin Sirer*

Yine mi işçilerin memurların sırtına!

İki haber aynı anda ulaştı yazılışlerine. IMF ile 450 milyon dolarlık kredi anlaşması imzalandı. Kıdem tazminatları vergi kapsamına alındı.

Altı ayı aşkın süredir IMF ile kredi anlaşması için görüşmeler sürüyordu. IMF Türkiye'ye alınması zorunlu bir takım ekonomik tedbirler öner-

(Devamı 7. sayfada)

Kıdem tazminatının vergilendirilmesine karşı tepkiler yükselince

Maliye Bakanlığı ağız değiştirdi

ANKARA

Kıdem tazminatının, 30 günlük ücretin üzerindeki ve asgari ücreti aşan bölümünün vergiye tabi tutulmasını öngören yeni "Vergi Hadleri Kanun Tasarısı" geniş tepkilere yol açtı. Yükselen tepkiler karşısında Maliye Bakanlığı bir açıklama yaparak kıdem tazminatlarına yeni vergi getirilmesinin söz konusu olmadığını ileri sürdü. İşçilerin 594 bin liraya, memurların 275 bin liraya kadar olan kıdem tazminatlarının eskisi gibi vergi dışı bırakılacağını belirtti. Kanun tasarısının yeni bir vergi getirmek şöyle dursun, sadece devlet ile işverenler ara-

(Devamı sayfada)

ECEVİT: "HALKIN ÜMRANİYE OLAYLARIYLA HİÇ BİR İLGİSİ YOKTUR"

● Başbakan basın toplantısında "Butto'yu misafir etmeye hazırız" dedi

ANKARA (AYDINLIK)

Başbakan Ecevit, "Ümraniye olaylarıyla hiç bir ilgisi yoktur" dedi. Başbakan Ecevit, dün Cumhurbaşkanını ziyaret ettikten sonra düzenlediği basın toplantısında muhabirimizin, Ümraniye olaylarına ilişkin sorusunu şöyle cevapiandırdı:

"Olayı bazı gecekondu tüccarlarıyla, karşı görüşlü

(Devamı 7. sayfada)

Belçika Dışişleri Bakanı İstanbul'a geldi

Henri Simonet

Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün daveti üzerine dün akşam saat 18.30'da Yeşilköy havaalanına gelmiştir. Konuk Dışişleri Bakanı İstanbul'da tarihi ve turistik yerleri gezdikten sonra Ankara'ya gidecek ve yetkililerle resmi temaslarda bulunacaktır.

Simonet'nin Başbakan Bülent Ecevit'le de görüşme-

(Devamı 7. sayfada)

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Ankara

Elçiliklerde çalışan işçilerin Sendikalaşması yasaklanamaz

Erol Mintaş

Bizler Ankara'daki bir yabancı elçiliğin çalışanlarıyız. Kimimiz şoför, kimimiz odacı veya temizlik elamanı, kimimiz de bahçıvan veya kapıcı olarak rızkımızı temine çalışıyoruz. Sorunumuz aslında ülkemizde sefaretlerde, konsolosluklarda ve bunların yan kuruluş ve bürolarında yani yabancı misyonlarda çalışan binlerce emekçi arkadaşın sorunudur.

Sorunlarımızın en başında sendikal örgütlenme hakkımızın olmayışı geliyor. Bu hakdan yoksun bir emekçinin amiri veya patronu karşısındaki durumunu siz düşünün artık, hele bir de eline bakan birkaç boğaz varsa...

Devletlerarasında yapılan anlaşmalara göre, bir ülke kendi toprakları üzerindeki elçilik gibi yerlerde çalışan personelin yarısını kendi vatandaşlarından bulmak zorundadır.

Bundan birkaç yıl evvel, bir sendikanın bir sefarette çalışan Türk personeli sendikalaşma faaliyeti, zamanın Çalışma ve Dışişleri Bakanlıklarınca sudan sebeplerle geçiştirilmiş ve ne yazıktır ki, bakanlıkların kararı yargıtay tarafından da onaylanmıştır. Gerekçe ise şöyle: Misyon bir işyeri değildir, misyon şefi de işveren olmayıp, işveren temsilcisi olduğundan bu işyerinde toplu sözleşme yapılamaz.

Ekonomik mücadele veremeyen bir çalışanlar grubu düşünülemez. İşte bu sebeplerden dolayı bizler, çalışmış olduğumuz misyonun ülkesindeki bir sendikaya üye olmanın daha uygun olacağını düşünerek, bu ülke sendikalarından birine müracaat ettik. Ama ne yazık ki, bu ülke, tanıdığı tüm insan hakları, çalışma hakları, örgütlenme haklarına rağmen, bir yıldan bu yana bu meselemize kesin bir cevap vermedi ve üye olarak kabulünü bildirmedi.

Bu mektup, aslında milletlerarası bir sorun olan, yabancı misyonlarda çalışan yerli personelin sendikal özgürlükleri sorununun basına ilk yansımasıdır, ama son olmayacaktır. Davamız hedefine ulaşana kadar mücadelemizi sürdürmeye kararlıyız.

Kırklareli *Bir ekmek parası için canını tehlikeye atan*

Biz Orman İşçileri Sendika ve Sigorta hakkı istiyoruz

Bir grup Orman İşçisi

Bir Grup Orman İşçisi Bizler Kırklareli'nin Demirköy ilçesinde, ormanda iş ve can güvenliği olmadan çalışan işçileriz. Sabahın 6'sında kamyon üzerinde, ormanın en ücra köşelerine giderek, ekmek paramızı çıkarmaya uğraşırız. Akşamları eve dönüş saatimiz hiç belli olmaz. Bazen gece 9,10'a kadar dönmediğimiz olur.

Sabah kamyon üzerinde rüzgardan hasta olarak, henüz güneş doğmamış, puslu, soğuk ormana, tesellim, damga, traşlama ve istif yapmaya giderken ne sendikamız, ne de sigortamız vardır. Tek güvencemiz, bir ekmek parası kazanabilmek için ortaya koyduğumuz hayatımızdır.

Ormanda binbir güçlükle çalışan bizler, hastalandığımızda doktor ve ilaç parasını kendimiz veriyoruz. Zaten yövmiyemiz 59 liradır. Bir kez hastalandık mı, en az iki haftalık yövmiyemizi doktora ve ilaçlara veririz. Çoluk çocuğumuzun ihtiyaçlarını karşılayacak parayı nereden bulacağız? Bir de hastalıklar üst üste gelmeye görsün. İşte o zaman nice olur halimiz? Tefeciye borçlanırız. Borcumuzu ödeyebilmek için de düşük ücretle çalışırız, elimizdeki birkaç. ton odunu ucuz fiatla veririz. Tefecinin bizden 300 liraya aldığı odunu, şehirdeki halk 1200 liraya alıyor.

Geçen yıl ormanda çalışırken bir arkadaşımız hayatını kaybetti. Sendika ve sigorta olmadığı için ailesi hiç bir yardım görmedi. Yine bir arkadaşımızın üzerine tomruk düşmesiyle sakat kaldı. O da kendi olanakları elvermediği için gerekli tedaviyi yaptıramadı. Ve sonuç olarak acı gerçek şu ki, orman işçileri bir ekmek parası için ölümü veya sakat kalmayı göze almak zorunda kalıyorlar.

Bir ekmek parası için canını tehlikeye atan biz orman emekçileri, sendika ve sigorta hakkı istiyoruz. Bizlerin örgütsüz olmasından yararlanarak, bizi bir kene gibi sömüren tefecilere son vermenin tek yolu, örgütlü mücadeledir.

Aydınlık meclisi

Gitmeyin olur mu teyze nasıl bitireceğiz okulu?

Meclisimiz yeni açıldı. Sizlerden henüz bir soru gelmedi. Düşündük, Türkiye'nin her köşesi bir meclis. Üç kişi bir araya geldi mi, zamlardan, ev kiralarından açılıyor söz. Merhabanın hemen ardından siyaset yapılıyor. Biz de bugün meclisi vapurda kuralım dedik.

Vapurdayız.. Köşede iki kız, kızlar öğrenciye benziyor, karşılarında orta yaşlı bir kadın, hararetli bir tartışmaya dalmışlar. Yaklaştık. Dkulların durumunu konuşuyorlar. Yanlarına oturduk.

— Teyze bizim okul da aynı. İnanır mısınız, koca bir sene geçti, gittiğimiz bir ayı bulmaz.

— Aman evladım gitmeyin.

— Gitmeyin olur mu teyze, nasıl bitireceğiz okulu?

— Ben oğlumu göndermiyorum. Batsın okuması. Ölse daha mı iyi? Gitmeyin evladım.

Tartışma tabi olsun diye gazeteci olduğumuzu belirtmeden lafa karıştık.

— Durakta da vurabilirler...

— Etiye sütlüye karışmayınca bir şey olmaz.

— Peki kahveleri tarıyorlar. Kahveye de gitmeyecek mi? Sokakta yürümeyecek mi? Yurtların, okulların önünden geçmeyecek mi?

Teyze bir şey demedi.

Kızlardan biri diğerine "bu ne biçim iştir" diye söyleniyor.

— Okumaktan vazgeçtik, yaşama hakkımız da yok.

Meclisimiz genişliyor. Yanımızda oturan genç de gazetesini kapatıp konuşmaya katıldı.

— Faşizme karşı mücadele etmezsek, yaşama hakkımız da olmaz.

— "Nasıl mücadele edeceğiz?" diye soruyor kızlardan biri.

— Önce elimizde olan okulları savunalım. Buralara faşistleri sokmayalım.

— Elimizde olan okul da ne? İşte bizim okul faşistlerin elinde.

Dedik ki,

— Faşizme karşı mücadele edilmeli, haklısın. Ama Türkeş'in komandoları bir okulu işgal etti diye sen de gidip başka bir okulu işgal edersen, ya da buraya komandolar giremez dersen, halk seni onlardan nasıl ayıracak?

Kızlardan biri atıldı:

— Valla ayırmak mümkün değil. Sağcı mısın, solcu musun diye soruldu ğunda ne diyeceğimizi şaşırıyoruz. Ya karşısındaki komandoysa? Hadi sağcıyım desen, ya devrimciyse? Böyle şey olmaz.

— "Böyle devrimcilik olmaz tabii, bu maceracılık" dedik.

Teyze:

— Yok. Bunlar macera peşinde. Okumaya niyetleri yok. Nasıl gönderirsin okula? Vururlar vallahi.

— Bakın ben AYDINLIK gazetesinde çalışıyorum. Gazetemiz devrimcidir. Ama bütün bunlara karşı. Görüşü ne olursa olsun bütün öğrencilerin, şebekesi olan herkesin okuluna girebilmesini savunuyor. Bizce, öğrencilerin can korkusu olmadan okuluna gidebilmesi, okullarına sahip çıkmalarına bağlı. Öğrenciler okullarına sahip çıkarlarsa, saldırgana karşı birleşirlerse, Türkeş de bir şey yapamaz. İt ürür kervan yürür. Öğrenciler okullarına sahip çıktılar mı, kimin saldırgan olduğunu da herkes görecek. Ama kimse çocuğunu okula göndermezse, sen gitmezsen, o gitmezse ne olacak bunun sonu? Niye okullar bir avuç zorbaya kalsın? Okumayı engellesin, sokak ortasında adam vursunlar? Ana babalar daha fazla pencere dibinde endişeyle beklememek, huzura kavuşabilmek, kızlarını, oğullarını okutabilmek için, bugün okula göndermeliler. Halk da gençlere destek olmalı.

Daha fazla tartışamadık. Vapur iskeleye yanaştı. Ellerini sıkıp ayrıldıktan sonra bir kez daha arkamıza baktığımızda hem yürüyor hem tartışıyorlardı.

KIBRIS'TAKİ BİRLİKLERDE BULUNAN SUBAYLAR GAZETEMİZE 1100 LİRA BAĞIŞ YAPTILAR

Viyana AVUSTURYA

AYDINLIK'ın temelinde benim de emeğim olsun

İşçi Emriye Keskin

Avrupa'da çalışan bir işçi kızım. Almanya'da Hannover'de işçi olarak çalışan nişanlım Aydınlık gazetesinden bahsetti ve bu gazetenin çıkabilmesi için çok paraya ihtiyaç olduğunu anlattı. Bunun halktan toplandığını da söyledi ve bağış yapmamı istedi.

Çok düşük ücretle çalışmama rağmen severek (Aydınlık'a bağış yapacağım. İstiyorum ki Aydınlık'ın temelinde benim de emeğim olsun. İlk olarak 700 silingi adresinize postalıyorum.)

İzmir

"Keçi yetiştirip aldığımız arsayı AYDINLIK'a bağışlıyoruz"

Bahri ve Şükrü Erdem

Arsamızı günlük gazeteye bağışlıyoruz. Bu arsaların parasını köyde çiftçilik yaparak ve keçi yetiştirip satarak kazanmıştık. Bu zamana kadar para babamızdaydı. Yaşımız 18'e gelince bununla arsa almıştı. Biz de arsayı satarak bağışlıyoruz.

İstanbul

Arkadaşımızın ölümünden Müdür sorumludur

Arkadaşımızı vuran Nejdet iki aydır okula gelmiyordu. Buna rağmen Müdür geldiği gün kendisini okula kabul etti.

Kadıköy Ticaret Lisesinden
Bir Öğrenci (İsmi Saklı)

16 Mart günü Kadıköy Ticaret Lisesinde olan olayları herkes biliyor. Bu olay olduğu sırada okula yeni giriyordum. Birden 4-5 el silah atıldı. Biz her zamanki gibi iki tarafın birbirini korkutmak için yaptığını sandık. O sırada olayın içyüzünü anladık. Yaralılar arka arkaya iki arabayla hastaneye götürülüyordu.

Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra okul yavaş yavaş boşalmaya başladı. Yaralanan öğrencileri tanıyan, tanımayan herkes üzüntü içindeydi. Müdür ise öğrencilere bağırıyor, "Defolun gidin eşşoğlueşekler" diye küfrediyordu. Biraz sonra yaralananlardan Nuri'nin ölüm haberi geldi. O anda bütün öğrenciler "Nuri'ler Ölmez" diye bağırmaya başladı.

Bu olay olmadan üç gün önce bir arkadaş Nuri'yi vuran Nejdet'in silah taşıdığını, bu yüzden onu müdüre şikayet ettiklerini söylemişti. Müdür, "Kendi işinizi kendiniz halledin" diye cevap vermiş onlara. Nejat iki aydır okula gelmiyordu. Buna rağmen müdür geldiği gün kendisini okula kabul etti.

Nerede görülmüş, hangi okulda uygulanmış bu yöntem? Öğrenci iki ay okula gelmesin, üçüncü ay gelsin ve müdür tarafından okula alınsın. Arkadaşımızın öldürülmesinden sorumlu olan Müdür Kazım Ateş'in cezalandırılmasını istiyoruz.

devrimci sözlük

REVİZYONİZM

Revizyonizm, Marksizmin temel ilkelerinin inkarına dayanan bir burjuva ideolojisidir.

Revizyonizm, ilk olarak, emperyalizm dönemiyle birlikte, İkinci Enternasyonal içinde belirdi. Emperyalizm, geri ülkeleri yağmalamak suretiyle işçi sınıfının bir kesimini satın alabildi ve bir işçi aristokrasisi yarattı. Böylece burjuva ideolojisi, işçi hareketi içine sızma imkanı buldu.

Marks ve Engels'in öğretileri karşısında yenilgiye uğramış bulunan burjuva ideolojisi, işçi hareketini bölebilmek için Marksizm kisvesine büründü. İşte, revizyonizmi doğrudan burjuva ideolojisinden ayıran özellik de budur.

Bu yüzyılın başında, İkinci Enternasyonal içindeki Bernstein ve Kautski gibi revizyonistler, bilimsel sosyalizmin, Marks ve Engels tarafından ortaya konulan ilkelerinin eskidiğini iddia ettiler ve işçi sınıfının devrimci mücadelesinin karşısına çıktılar. İkinci Enternasyonal'in son dönemlerinde, işçi partileri revizyonizmin etkisi altında kaldılar. Reformlar yoluyla sömürünün kaldırılabileceğini savunan birer burjuva partisi haline geldiler.

Aynı dönemde Lenin, revizyonizme karşı mücadele etti ve Marksizmi savundu. Rusya'da, Lenin'in önderliğinde gerçekleşen sosyalist devrim revizyonizme ağır bir darbe indirdi. Bu devrim, Marksizmin temel ilkelerini bütünüyle doğruladı. Lenin ve Stalin'in önderliğindeki Üçüncü Enternasyonal döneminde revizyonizm iyice geriledi.

Ancak, Stalin'in ölümünden sonra, burjuvazinin Komünist Partisi içine sızmış temsilcileri olan, Kruşçev-Brejnev kliği Sovyetler Birliği'nde iktidarı gaspetti. Bu, Sovyetler Birliği'nde revizyonizmin iktidara gelişi oldu.

Yüzündeki sosyalizm maskesine rağmen, Kruşçev modern revizyonizmi Marksizmin en temel ilkelerini reddettiğini kısa zamanda gösterdi: Modern revizyonistler, Marksizmin devlet, devrim ve proletarya diktatörlüğü teorilerini reddettiler. Lenin'in emperyalizm tahlilinin eskidiğini artık parlamenter yoldan sosyalizmin kurulabileceğini ilan ettiler. Amerikan emperyalizmiyle "barış içinde yarış"ı savundular ve dünya halklarının emperyalizme karşı mücadelesine karşı çıktılar. Sovyetler Birliği'nde proletarya diktatörlüğü ve partisinin ortadan kalktığı ve bunun yerine "bütün halkın devleti" ve "bütün halkın partisi"nin kurulduğu şeklindeki revizyonist görüşleri yaydılar.

Sovyetler Birliği'nde revizyonizmin iktidara gelmesi dünya komünist hareketine büyük zararlar verdi. Lenin ve Stalin dönemlerinde dünya devriminin güçlü kalesi olan Sovyetler Birliği, dünya çapında revizyonizmin merkezi haline geldi.

Sovyetler Birliği'nde proletarya diktatörlüğünün yerini revizyonist burjuvazinin tekelci devlet kapitalizminin almasıyla, dünyanın bu ilk sosyalist ülkesi, sosyal-emperyalist (lafta sosyalist, gerçekte emperyalist) bir ülkeye dönüştü. Bu durum, bütün dünyadaki revizyonist partilerin karakterlerini de değiştirdi. Bunlar, yalnızca Marksizmin temel ilkelerini reddeden partiler olmakla kalmadılar, Rus sosyal-emperyalistlerinin beşinci kolları haline de geldiler.

Ülkemizdeki revizyonistler de, sosyal-emperyalizmin işbirlikçileridirler. Başta sahte TKP olmak üzere, revizyonist partiler yurdumuzu Rusya'nın hakimiyeti altına sokmaya çalışmaktadırlar.

Görüldüğü gibi, revizyonizm, bugün yalnızca işçi sınıfının değil, milli bağımsızlığın da düşmanı bir karakter kazanmıştır. Fakat, günümüzde işçi hareketi içinde revizyonizmin karşı-devrimci rüzgarı değil, Marksizmin devrimci rüzgarı esmektedir. Bütün dünya halklarının nefretini kazanan sosyal-emperyalizmle birlikte revizyonizm de yıkılmaya mahkumdur.

Doğu Perinçek Sahte TKP'nin Revizyonist Programının Eleştirisi

AYDINLIK YAYINLARI

6TL.

Genel Dağıtım: TÜR DA Cağaloğlu Hamam sok. No: 4

Ortaca / MUĞLA

Revizyonistler, Tiyatro çalışmamızı engellemek için Halkevini kapattı

M.Gürkan

Ortaca Yurtsever İşçi Köylü Tiyatrosu olarak Ortaca ve Akıncılı gençler birleşip Halkın Gücü oyununu sergiledik. "Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye" sesleri Ortaca'da salonu inletiyordu. Ortaca halkının çok yakından tanıdığı revizyonistler oyunumuzu engellemeye çalıştılar. Halkevinde çalışırken derneğin yönetiminde bulunan revizyonistler çalışmamızı baltalamak için Halkevini kapattılar. Başka yerlerdeki tiyatro çalışmalarımıza da sürekli olarak karşı çıkıp söylentiler çıkardılar. Buna rağmen oyunu hazırlayıp, birkaç yerde oynayabildik. Şimdi yeni bir oyun hazırlamayı düşünüyoruz.

Halkevini kapattıkları gibi öğretmenler lokalini de kumarhaneye çevirdiler. ORKO Tüketim Kooperatifi de bunların elindedir. Yönetime geldiklerinden hemen sonra işçileri atıp yerine başkalarını aldılar. Oyunumuzu seyretmeye gelen bir arkadaşımıza baskı yaparak istifasını verdirttiler. Burada karaborsa pirinç ve oyun kağıdı satışı yapıyorlar. Yapılacak olan seçimde kaybedeceklerini bildikleri için seçimi ileriye atıyorlar.

Bütün bunlara rağmen Ortaca'da revizyonistlerin izleri silinmek üzeredir. Halk bunların ne olduğunu anlamıştır. Bu kişilere gereken dersi de verecektir.

Edirne

Komando baskıları altında öğrenimi sürdürmeye çalışıyoruz

Bir Öğrenci (İsmi Saklı)

Bizler faşist baskılar altında öğrenimimizi devam ettirmeye çalışan bir grup öğrenciyiz. Okulumuzda iki yıl önce büyük bir dayanışma vardı. Müdüründen, işçisine kadar. O yıl okulumuza gelen komandolar her yerdeki eylemlerini okulumuzda da sürdürdüler. Okulumuzdan giden öğretmenlerin yerine gelen MHP'liler, bu komandolarla birlikte davranışmamızı önlemeye çalıştılar. Ölüm tehditlerinin, cereyana takılmış kablolarla tehditlerin, bıçak, tabanca ve şişle yapılan tehditlerin arkası kesilmedi.

Baskıların çoğalmasına rağmen aramızda dayanışmayı kurduk. Komandolar baskılarını daha fazla sürdüremediler. Ayrıca komandoları valiliğe de şikayet ettik. Bazıları suç aletleriyle birlikte yakalandı.

Mermerli köyü KEMAH-ERZİNCAN,

25 senedir çalışıyorum hala yarı aç durumdayım

Rıza Tor

40 yaşlarındayım. Şimdiye kadar durmadan çalıştım. Hâlâ yarı aç, yarı çıplak fakirlik içindeyim. 13 nüfus besliyorum 25 senedir İstanbul'da inşaatlarda çalıştım.

Şimdi ise İstanbul'da çalışmak zorlaştı. İnsanın hayatı tehlikededir. Kalfa, müteahhit, çavuş veya ustanın yanında çalışırsın. Hangisi olursa olsun, sorar, "Hangi partidensin" diye. Beğenmediyse "Bu inşaatta çalışamazsın" diyor. Bir iki hafta dolaşıyorum ki kendime iş bulayım.

Baktım ki sağda, solda arkamda dolaşıyorlar, ben de İstanbul'u terkedip kendi memleketime geldim. Burada çobanlık, çiftçilik, malcılık yapıyorum. Üstelik malcılıkta da iş yok bu düzende. Ot yok, saman yok, odun yok, kömür bize zatıne vermiyorlar. Çay şeker bulunmuyor. Şimdi ise çoluk çocuğum hep hasta. Bu hayat pahalılığı altında çile çekiyoruz.

Hayatımızın hiç bir garantisi yok. Köyümüz dağ başında. Arazi olsa bile su yok. İşte biz böyle yoksulluk içindeyiz.

MÜTEAHHİT NAMI HESABINA
U.7.D. BUSSİNG OTOBÜSLERİ İÇİN 10 ADET
ARKA FREN KAMPANASI SATIN ALINACAKTIR
İ.E.T.T. İŞLETMELERİNDEN

1) Yukarıda yazılı malzeme mektupla fiat ve teklif isteme usulüyle ihaleye çıkarılmış olup, teklif edilecek bedelin, şartnamede yazılı kanuni nisbetlerine göre hesap edilecek miktar kadar teminatı havi teklif mektupları 3.4.1978 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4'üncü katta bulunan Ticaret ve Levazım Müdürlüğüne elden teslim edilecektir.
2) Bu işe ait şartnameler Ticaret ve Levazım Müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.
Basın - 13189 - 20

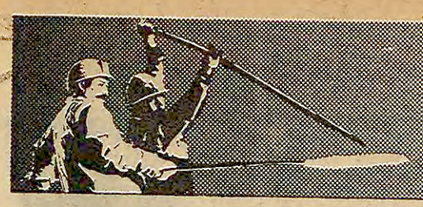

işçi sendika

Tepedekiler kararı çoktan vermişlerdi

Teknik-İş, Banksen'le birleşmek üzere genel kurulunu topluyor

İSTANBUL, (AYDINLIK)

DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurulu Pazar günü İstanbul'da toplanıyor.

Teknik-İş Genel Yönetim Kurulu, 13 Şubatta yaptığı toplantıda, DİSK'e bağlı Banksen Sendikasına katılma kararı almıştı. Olağanüstü Genel Kurul, bu katılma kararına onaylatmak için yapılıyor.

Teknik-İş'in katılma kararı aldığı Banksen, 1972'de Yapısen adıyla Yapı ve Kredi Bankasındaki işçiler için patron tarafından kurdurtulan sarı bir işyeri sendikası idi. Beyoğlu'nda Foliberjer Pavyonunda ilk Genel Kurulunu yaptıktan sonra 1976'da DİSK'e katılma kararı aldı.

1972'nin sarı sendikacıları 1976'lara gelindiğinde, DİSK içindeki Türkler-Ertürk grubunun has adamı oldular. Yapısen'in adı değiştirildi. Banksen oldu. Patronla içli dışlı olan bu sendikacılar, bugün hâlâ patronlarının sendika için tahsis ettiği dairede faaliyet gösteriyorlar. Banksen yöneticileri aynı zamanda DİSK-KENT'in Yapı ve Kredi Bankasına devredilme işine de aracılık etmişlerdi.

Uzun süredir hiç bir yerde örgütlenme çabası bile göstermeyen Banksen, geçen yıl kendisinden daha büyük bir sendika olan Gamsen'in birleşme kararı alması üzerine bu sendikayı bünyesinde eritti.

Teknik-İş'in Banksen'e katılması, iki sendika yöneticilerinin tepeden aldığı kararın, Olağanüstü Genel Kurulda onaylatılması şeklinde olacaktır.

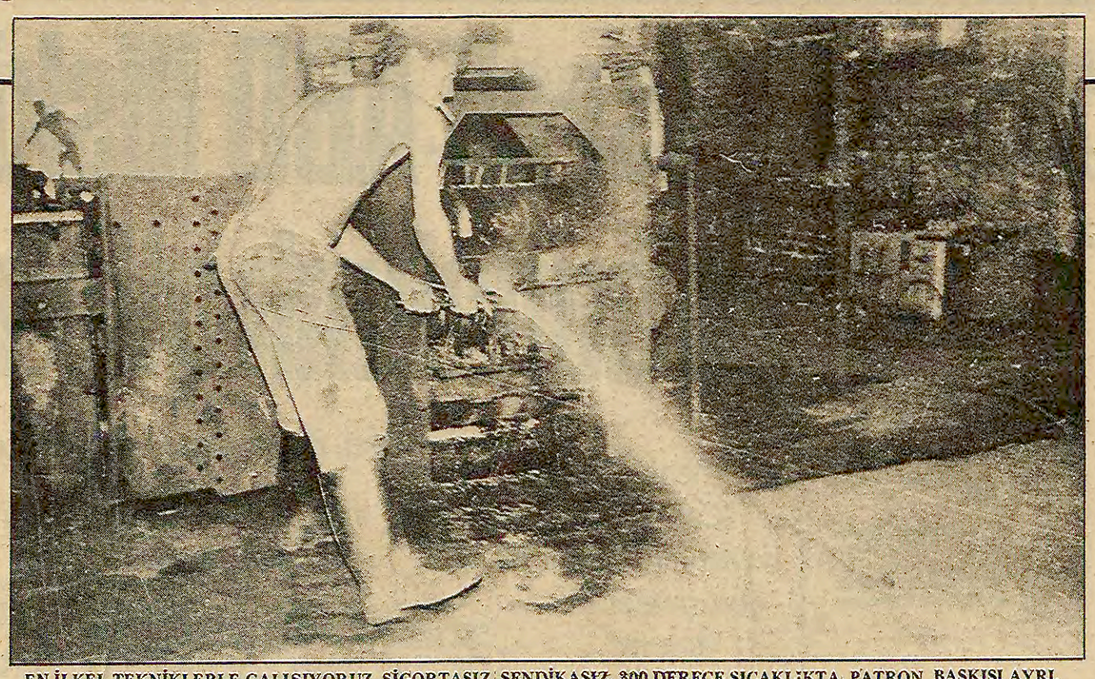

EN İLKEL TEKNİKLERLE ÇALIŞIYORUZ. SİGORTASIZ, SENDİKASIZ. 300 DERECE SICAKLIKTA. PATRON BASKISI AYRI, KOMANDO BASKISI AYRI.

Balıkesir'de beşbin işçi sendikasız sigortasız

İşçilere MİSK'e üye olmaları için baskı yapıyor

BALIKESİR (AYDINLIK)

Balikesir'de sigortasız ve sendikasız olarak çalışmakta olan işçilere MİSK'e geçmesi için ülkücü komandolar tarafından baskı yapılıyor.

Sayıları 5 bini bulan sanayi işçileri, sigortasız ve sendikasız olarak çalışmalarının yanı sıra can güvenliklerinin de kalmadığını belirterek Aydınlık'a şu açıklamayı yaptılar: "Tarım araçları yapan ve demir eritme işleri yapılan çeşitli işyerlerinde 300 derece sıcağın altında çalışıyoruz. Sendikaya üye olmaya çalışsak patron bizi işten atıyor. Haftada 500 ile 1000 lira arası ücretle çalışıyoruz. Bu yetmezmiş gibi MİSK'e bağlı sendikalara girmemiz için komandolar tarafından baskı yapılıyor. Evimize giderken önümüze çıkarak 'Ya MİSK'e geçersiniz, ya da sizi öldürürüz' diyorlar."

İşçiler özellikle ilerici olarak bilinen arkadaşları üzerindeki baskıların yoğunlaştığını belirttiler.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

El atılmadık bir kıdem tazminatı kalmıştı

Türkiye'de işçi sınıfının iş bulup çalışarak ekmek parasını kazanma özgürlüğü yoktur. Fabrikalar hergün yüzlerce işçiyi "Hammadde yokluğu" diye, "döviz darlığı" diye, "iflas ettim" diye, "sendikaya girdiniz" diye, hiç bir sebep bulamazlarsa, "gereği üzerine" diye kapı önüne koyarlar.

Bu işçiler artık milyonları bulan işsizler ordusunun bir neferidir. Tekrar bir iş bulmaları şansa kalmıştır.

Türkiye'de işsizlik sigortası da yoktur. İşten atılan işçiler, yılların çalışması sonucu ellerine geçen tazminatlarını üç-beş ay içinde, İş ve İşçi Bulma Kurumu kapılarında, amele pazarlarında tüketir, ondan sonra da iş bulunca ödemek üzere borç aramaya çıkarlar.

Hiç bir işgüvenliğinin olmadığı bu şartlarda, kıdem tazminatlarının yükseltilmesi, işçi sınıfı için büyük önem taşımaktadır. Kıdem tazminatı demek, hiç değilse birkaç aylık iş arama payı demektir. İşsizliğin yıkımını biraz olsun geciktirmek demektir. Böyle olduğu içindir ki, kıdem tazminatlarının sene başına 30 günden yukarı çıkarılması, son senelerde yapılan bütün sözleşmelerde en önemli mücadele konularından biri olmuştur.

Şimdi bu kıdem tazminatına da göz dikilmiştir. Maliye Bakanlığının vergi hadlerinin düzenlenmesi ile ilgili olarak hazırladığı yeni yasa tasarısına göre, kıdem tazminatının asgari ücret üzerinden 30 günlük bölümü dışındaki kısmı vergiye tabi tutulacak.

Bu ne demektir?

İşçiler toplu sözleşmelerde ücretlerini yükseltmek ve kıdem tazminatlarını 30 günden yukarı çıkarmak için dişe diş mücadele edecekler, aylarca grev yapacaklar, sonra devlet mücadele ile elde edilen bu kıdem tazminatı farkının önemli bir kısmına el koyacak.

Anayasa, "devlet vatandaşa iş bulmak zorundadır" der. Türkiye'de bu yapılmıyor. Yapılmadığı gibi de, işçinin işsiz kaldığı zaman elinde kalan tek güvencesi de kuşa çevrilmek isteniyor.

Maliye Bakanlığı, gözünü işçi tazminatlarından biraz başka tarafa çevirmeli, başka yerlerden gelir aramalıdır. Ararsa görecektir ki, bugün Türkiye'de milyonlarca liralık vergilendirilmeyen gelir vardır. İktidar, işçilerin yılların emeğinin sonucu olarak aldıkları paradan ve mücadeleyle kazandıkları haklardan elini çekmelidir.

Samsun'da Kemitaş patronu 30 işçiyi attı

SAMSUN (AYDINLIK)

Samsun'da kurulu Kemitaş A.Ş. de 115 işçinin sendikalaşma isteğine karşılık patron 30 işçinin işine son verdi.

Samsun'da yayınlanan Samsun Karadeniz gazetesinin yazdığı habere göre Kemitaş'ta çalışan 115 işçi bir süre önce Maden-İş Sendikasına üye oldu. İşçilerin sendikalaşma haberi üzerine patron 30 işçinin işine son verdi. Bununla da yetinmeyen Kemitaş patronu fabrikaya jandarma getirerek işçileri jandarma kontrolu altında çalışmaya zorladı.

İşçiler patronun hiç bir sosyal haklarını vermediğini, çalışma şartlarının çok kötü olduğu gibi, sağlığa da zararlı olduğunu söylüyorlar. Kemitaş işçileri atılan arkadaşlarının 6-12 aylık emeklerinin hiçe sayılarak atıldığını belirterek tekrar işe alınmasını istediler.

AP YANLISI BELEDİYE BAŞKANI 38 İŞÇİYİ ATTI

GÖLCÜK, (AYDINLIK)

Gölcük'te AP yanlısı Belediye Başkanı Şaban Aktürkoğlu, Kocaeli Marmara Belediye İşçileri Sendikasına üye olmadıkları gerekçesi ile 38 işçiyi işten çıkardı.

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasına üye işçilerin, Marmara Belediye İşçileri Sendikasına üye olmadıkları gerekçesi ile işten atılmaları üzerine Genel-İş Bölge Temsilciliği basına bir açıklama yaptı.

Basına yapılan açıklamada şu görüşlere yer veriliyor. "Tüm işkollarındaki yetki Genel-İş Sendikasında iken, baskı sonucu sadece temizlik işkolundaki yetkiyi Kocaeli Marmara Belediye İşçileri Sendikası almıştır. Önümüzdeki haftalarda Gölcük Belediyesinde toplu sözleşmeye oturacağız. Toplu sözleşme görüşmelerimizde istemlerimizin başında işten atılan işçilerin geri alınması gelecek. Bu konuda taviz vermeyeceğiz. İstemimiz yerine getirilmezse de greve gideceğiz."

GİSLAVED İŞÇİLERİ HUZURSUZ

"MİSK başımıza bela oldu Lastik-İş de sahip çıkmıyor"

Birleşen işçiler en büyük güçtür. Gislaved işçileri de birleşerek MİSK'i fabrikadan söküp atacaklar. Resimde, Gislaved işçileri faşizme ihtar direnişi sırasında görülüyor.

ROPÖRTAJ: YUSUF ÇELİK

Gislaved, Haliç kıyısında kurulu eski fabrikalardan biridir. 800'den fazla kadın ve erkek işçi çalışır. Gislaved işçilerinin hünerli ellerinin yarattığı içi kırmızılı kara lastikler bugün Türkiye'nin en ücra köylerde çarığın yerini almıştır. Kara lastiklerde Gislaved işçileri üzerindeki uzun yılların sömürüsü, baskısı, ezilmişliği vardır.

Gislaved işçileri huzursuz

Nice büyük mücadeleler vermiş olan Gislaved işçileri bir süredir huzursuz. Bir yanda patronun baskıları, diğer yanda MİSK'e bağlı faşist Türk Plastik-İş Sendikasının fabrikaya girmek için işçilere yaptığı saldırılar. Bunlara bir de işçilerin çoğunun üyesi bulundukları Lastik-İş Sendikasının ilgisizliğini eklemek gerek.

Konuştuğumuz bir Gislaved işçisi, bugün içinde bulundukları durumu şöyle özetledi:

— Lastik-İş son grevde bizi sattı. Kötü bir toplu sözleşme yaptı. Bugün aldığımız parayla geçinemiyoruz. Servisimiz yok. Yol parası veriyoruz, kira parası veriyoruz. Bir çoğumuz iki aydan beri ev kirası ve bakkal borcunu veremez durumdayız.

Patron ve fabrika müdürü de bir yandan baskı yapıyor. Her gün hammadde darlığını bahane ederek fabrikayı kapatacağım diye bizi tehdit ediyor.

Bunlar yetmiyormuş gibi bir de Türkeş'in sendikası olan MİSK'e bağlı Türk Plastik-İş Sendikası başımıza bela oldu.

MİSK'i bela edenler

Lastik-İş'in yöneticileri, geçen sene 6,5 ay süren grevin sonunda, işçileri üç yıl için 60 liraya bağladıkları bir sözleşme imzaladılar. İşçiler buna tepki gösterdiler. Bir Gislaved işçisi grev ve sonrasını şöyle anlatıyor:

— Grev boyunca Lastik-İş bize ayda 600 lira verdi. Buna rağmen 6,5 ay mücadele ettik. Bir gün sendikanın grev fonunun tükendiğini, hepimize para ödeyemeyeceklerini açıkladılar. Biz karşı çıktık, hakkımızı alana kadar greve devam edeceğiz dedik. Fakat bir hafta sonra grevi bitirdiler.

Biz yapılan sözleşmeyi kabul etmedik. İşbaşı yaptıktan sonra 40-45 gün randıman düşüklüğüne gittik, direndik. Bu arada patron 60 kadar işçi attı. Fakat patron gördü ki, işçi atmakla iş hallolmayacak; uzlaşmak istedi. Sonunda isteklerimizi kabul etti.

Lastik-İş yöneticilerinin ihaneti karşısında Gislaved işçileri önce sendikadan ayrılmayı düşünüyorlar, fakat daha sonra bunun yanlış olacağını anlıyorlar.

Gislaved'de faşist zorbalık

Bu sırada devreye MİSK'e bağlı faşist Türk Plastik-İş Sendikası giriyor. MHP'liler Eyüp'ten, Edirnekapı Öğrenci Yurdundan komandolar getirtiyorlar, günlerce fabrikanın önünde toplanıp konuşmalar yapıyorlar. Şunu vereceğiz, bunu vereceğiz diye yalan vaadlerle dolu bildiriler dağıtıyorlar.

Bir Gislaved işçisi faşist saldırıları şöyle anlatıyor:

— Kadın işçileri faşist sendikaya üye olmak için tehdit ediyor bu komando denen adamlar. İşten çıkan arkadaşlarımızı sokaktan çevirip dövdükleri oldu. Bu yılın başlarında taşlı sopalı saldırı düzenlediler işçilere karşı. Yaralananlar oldu. İster silah zoruyla olsun, ister başka yolla olsun buraya gireceğiz diyorlar. Fakat bu iş o kadar kolay değil.

Bir başka Gislaved işçisi ekliyor, faşist baskılarla ilgili olarak:

— Bu adamlar patronla elele vererek, bizi hastanede bile rahat bırakmıyorlar. Bizden birisi hastalanıp Eyüp SSK Hastanesine gitti mi, hemen telefon edip 'gelen onlardan' diyorlar. Bunun üzerine doktor işçiye soruyor: 'MİSK'e kayıtlı mısın, değil misin'. Eğer kayıtlı isen ve MHP'nin kartını göstermişsen hasta olmasan bile istirahat alıyorsun. Yok eğer, 'Ben MİSK'e kayıtlı değilim' dersen, ölsen bile sana bakmaz.

Gislaved'in mücadeleci bir geçmişi var

Faşist saldırganlar, geçen yıldan bu yana sürdürdükleri zorbalığa rağmen, Gislaved'te dikiş tutturamadılar. Çünkü Gislaved işçileri devrimci bir geleneğe sahiptir. 15-16 Haziran büyük işçi mücadelesinde, Eyüp'e yürüyen işçilerin başında Gislaved işçileri vardı. Aynı yıl Eylülde işten atılan arkadaşlarına sahip çıkmak ve verilmeyen haklarını almak için, fabrikanın duvarını buldozerlerle yıkan polise karşı direnen Gislaved'in yiğit işçileriydi. Gislaved işçileri bu mücadelede Hüseyin Çapkan adlı arkadaşlarını şehit verdiler ve bazı işçiler kör ve sakat kaldı. 12 Mart faşizmi şartlarında, zorla sokuldukları sarı sendikayı başlarından defetmesini bilen yine Gislaved işçileriydi.

Gislaved işçileri bu defa da, fabrikalarına girmeye çalışan Türk Plastik-İş adındaki bu faşist sendikayı Gislaved'den söküp çıkarmayı bileceklerdir. Bunun yolu her şeyden önce, işçilerin fabrika içindeki birliklerini sağlamalarından geçmektedir. İşçiler bu birliği sağladılar mı, başlarına bela olan MİSK'ten kurtulmaları da, MİSK'in Gislaved'e girmesinin baş sorumlusu olan Lastik-İş yönetimine karşı daha kararlı mücadele etmeleri de mümkün olacaktır.

Bugün Gislaved işçilerini birleştiren temel, geçmişte Hüseyin Çapkanları şehit verdikleri mücadelelerdir. Resimde, Gislaved işçileri eski bir mücadele sırasında görülüyor.

Otomobil-İş MESS'e bağlı iki iş yerinde grev sürdürüyor

İSTANBUL (AYDINLIK)

Bağımsız Otomobil-İş Sendikası MESS'e bağlı iki işyerinde grevi sürdürürken, 4 işyerinde de toplu sözleşme görüşmeleri grev kararı safhasına geldi. Ayrıca 1978 yılı içinde 4 işyerinde daha toplu sözleşme görüşmelerine başlanacak.

Konuyla ilgili olarak Otomobil-İş Sendikası Genel Sekreteri Sami Ataç ile görüştük.

— MESS'le yürüttüğünüz görüşmeler hakkında bilgi verir misiniz?

— MESS'le yapılan görüşmelerde, çalışma sürelerinin kısaltılması, iş güvenliğinin sağlanması, ihbar tazminatlarının artırılması konularında anlaşma sağlanamadı. Görüşmeler kesildi. Grevlerden sonra bizim için önemli bir mesele iş güvenliğinin sağlanmasıdır. Ayrıca bugüne kadar yapılan grevlerde grev süresinde biriken paralar alınmıştır. Bundan sonra da alacağız.

— Grup sözleşmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

— Biz Otomobil-İş olarak Grup Sözleşmesine karşıyız.

MESS'in amacı, işçi sınıfını bir yerde sindirmek ve dolayısıyla kendi düzenlerini sürdürmektir. MESS ile Maden-İş anlaşması sonuç açısından işçi sınıfına bir darbe olmuştur. Şöyle ki: MESS ve Maden-İş anlaşmazlığının başlıca nedenlerinden biri de grup sözleşmesi idi. Maden-İş bugün bunu kabul etmiştir. Bu bizi doğrudan etkilememesine rağmen aynı iş kolunda olmamız nedeniyle muhakkak ki bizi de etkileyecek.

— İşçi sınıfının birliği sizce nasıl sağlanmalıdır?

— Biz işçi sınıfının birliğini başından beri savunuyoruz. Gerek Türk-İş, gerek DİSK olsun birleşmesinde yarar görüyorum. Biz bağımsız sendikayız ama o zaman biz de yerimizi alırız.

Sendikalar bir cemiyettir, bir tartışma yeridir. İyiyi, kötüyü elbette tartışacağız. Yanlış söylenmiş olunabilir ikna etmek lazım. Sorunları ortaya koyacağız. Ya sen beni ikna edeceksin, ya da ben seni. Bağırıp çağırmak niye? Neden o zaman Rusya? Niye Amerika değil de Rusya? Çünkü, ikisi de emperyalist, ikisi de sömürücü. Ama ne oluyor? Biri Amerika'nın kuyruğuna takılıyor. Öteki Rusya'nın. Halbuki bize ne Amerika'dan, ne de Rusya'dan fayda yok. Bizi biz kurtarabiliriz, bölemedikleri sürece.

Sami Ataç, son olarak DİSK'in son eyleminde tabana gelen baskılara karşı durarak işçilere sahip çıkmasını desteklediklerini söyledi.

Atatürk Orman Çiftliğinde grev

Tek Gıda-İş'in başlattığı greve 190 işçi katılıyor

ANKARA (AA)

Ankara Atatürk Orman Çiftliğinde çalışan Tek Gıda-İş Sendikası üyesi işçiler bugünden itibaren toplu sözleşme görüşmelerinde çıkan anlaşmazlık nedeniyle greve başladılar.

Sendika yetkilileri Atatürk Orman Çiftliği süt, yoğurt, şarap fabrikaları ile çiftlik satış mağazasında Tek Gıda-İş Sendikasının başlatmış olduğu greve, işveren vekilinin katı tutumunun ve uzlaştırma kurulu kararına uymamasının neden olduğunu belirttiler.

fabrikadan sendikadan

KOCAELİ — Köseköy'de kurulu LASSA Lastik Fabrikasında Lastik-İş Sendikasınca alınan grev kararından sonra grev hazırlıkları sürerken, taraflar yeniden görüşmelere oturmuşlardır. Lastik-İş Sendikası yetkilileri işverenin grev kararının hemen ardından lokavt kararı almasının işçileri tehdit anlamına geldiğini, patron olumlu tekliflerle gelirse sözleşmeyi imzalayabileceklerini belirtti.

BURSA — Bursa'ya bağlı Karacabey ilçesinde kurulu TRAKYA YAĞLI TOHUMLAR BİRLİĞİ NEBATİ YAĞ FABRİKASINDA çalışan ve MİSK'e bağlı Türk-Gıda-İş Sendikasına üye 80 işçi toplu olarak bu sendikadan istifa ettiler. İşçiler MİSK'e bağlı sendikanın yaptığı sözleşmenin kendilerine bir yarar getirmediğini, kendi sendikalarını önümüzdeki günlerde belirleyeceklerini bildirdiler.

ADANA — Adana'da kurulu YİDAŞ İPLİK FABRİKASINDA yetkili sendikanın belirlenmesi için irade beyanı yapıldı. Oylama sonucunda; MİSK'e bağlı Türk Mensucat Sendikası 105, Türk-İş'e bağlı Teksif 152, DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası ise 295 oy aldı. Toplam 650 işçinin çalıştığı fabrikada yarıdan bir fazla oyu hiç bir sendika alamadığı için yetkisizlik durumu doğdu.

ADANA — Adana'da kurulu PAKSOY YAĞ VE SABUN FABRİKASINDA 500 işçi adına Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda-İş Sendikası tarafından grev kararı alındı. Sendika yetkililerinin açıkladığına göre, 5 aydır süren toplu sözleşme görüşmelerinden bir sonuç alınamadı. Uzlaştırma kurulunun kararları da taraflarca benimsenmeyince grev hakkı doğdu. 6 günlük yasal süre içinde uzlaşma sağlanamazsa greve gidilecek.

İSTANBUL — KAPI GENEL-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI TAŞTAN TÜMTAŞ bir açıklama yaparak, 8 saat çalışması gereken kapıcıların 16 saat çalıştırıldıklarını ve fazla mesai farklarının ödenmediğini belirtti. TÜMTAŞ, ayrıca kapıcılardan kira alınmak istenmesine karşı çıkarak, gece 24'e kadar çalıştırılarak gece 24'den sonra kapıcıların kirası yapılmak istenmesi yasa dışıdır dedi.

KONYA — SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİNDE 8 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerine yeniden başlanacak. 18 Martta sona eren görüşmelere 27 Marttan itibaren tekrar başlanacaktır.

Çin-Japon dostluk görüşmeleri yeniden başlıyor

● Çin AET ile yeni ticaret anlaşması imzalayacak

Japonya Başbakanı Takeo Fukuda, Çin-Japon barış ve dostluk anlaşması görüşmelerinin yeniden başlatılmasına karar verdi. Görüşmeler, Çin'in, söz konusu anlaşmaya "Asya'da hegemonya peşinde koşan bir devlete" karşı bir madde konmasını istemesi ve Sovyetler Birliği'nin de buna karşı çıkması üzerine yarıda kalmıştı. Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği bu maddeden son derece tedirgin olmaktadır.

Japon Dışişleri Bakanı Sonoda, Parlamentoda yaptığı bir konuşmada, 10-15 Nisan tarihleri arasında Çin'de gideceğini belirten bir ifade kullandı. Öte yandan Başbakan Fukuda'nın gelecek Mayıs ayında Washinton'da Başkan Carter ile görüşmeden önce, Çin ile barış ve dostluk anlaşmasının imzalanmasını istediği bildirildi.

ÇİN İLE ORTAK PAZAR ARASINDAKİ YENİ GELİŞMELER

Çin Halk Cumhuriyetinin Ortak Pazar ülkeleri ile ilişkilerinde yeni gelişmeler olacağı bildirildi. Çin Dış Ticaret Bakanı Li Çiang, AET ile bir ticaret anlaşması imzalamak için Avrupa'ya hareket etti. Li Çiang ayrıca, Mısır, Lüksemburg ve Almanya'yı da ziyaret edecek.

Öte yandan Çiang'ın, 3-10 Nisan tarihleri arasında Almanya'yı ziyaret edeceği ve büyük bir olasılıkla Dışişleri Bakanı Hans Dietrich ve Ekonomi Bakanı Otto Graf ile birer görüşme yapacağı açıklandı.

Bu arada Alman Dışişleri Bakanlığı, Çin'in Hamburg'ta, Almanya'nın ise Şanhay'da karşılıklı olarak birer konsoloslok açacağını bildirdi.

İsrail-ABD ilişkileri en bunalımlı günlerinde

● Amerika, Begin'in başbakanlıktan alınmasını istiyor

● Begin'in yerine Weizman'ın getirileceği söyleniyor

Begin: "Carter'la hayatımın en zor görüşmelerini yaptım"

AJANSLAR

Vashington'da Başkan Carter'la tam bir anlaşmazlığa düşen Başbakan Begin perşembe akşamı İsrail'e döndü. Begin New York'ta yaptığı basın toplantısında, Carter'la yaptığı görüşmeleri "hayatının en zor görüşmeleri" olarak nitelemişti. Türk Haberler Ajansının bildirdiğine göre İsrail Başbakanı, Amerikan hükümetinin İsrail'in Orta Doğu barış planlarını kesinlikle desteklemediğini söyledi. Begin, Amerika'nın İsrail'in işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinlilere kısmı özerklik verme planlarını kabul etmemesine karşı çıktı.

ORTAK BİLDİRİ YAYINLANMADI

Carter-Begin görüşmelerinin sonunda adet olduğu şekilde ortak bildiri yayınlanmadı. Gözlemciler bunu, İsrail'le Amerika arasındaki derin bir anlaşmazlık belirtisi olarak yorumluyorlar. Bildirinin yayınlanmadığını ilk kez Begin açıkladı. Olay, Beyaz Saray tarafından da doğrulandı. Anadolu Ajansının bildirdiğine göre, eski bir gazeteci böyle önemli bir görüşmenin ilk kez ortak bildiri yayınlanmadan sonuçlandığına dikkati çekti ve "İsrail'le Amerika arasında bir şeyler oluyor" şeklinde konuştu.

Öte yandan perşembe günü İsrail'e dönen Moşe Dayan, havaalanında gazetecilere "Amerikan-İsrail ilişkileri 22 yılın en ağır bunalımını yaşıyor" dedi.

BEGİN'İN YERİNE WEİZMAN'IN GETİRİLECEĞİ SÖYLENİYOR

Türk Haberler Ajansının bildirdiğine göre Begin'in yerine başbakanlığa Weizman'ın getirileceği söylenmektedir. İsrail'in Güney Lübnan'a düzenlediği son saldırı ve Begin'in Orta Doğu barış görüşmelerindeki katı tutumu nedeniyle, durumunun iyice tehlikeye girdiği ve başbakanlıktan alınması olanağı olduğu belirtilmektedir. Yetkili kaynaklar İsrail'de tüm muhalefet grubunun Ulusal Birlik Koalisyonu kurulmasını istediğini söylemektedirler. İktidardaki Likud Partisi bile Begin'in başbakanlıktan alınmasını ve yerine Weizman'ın getirilmesini istemektedir. Begin'in, işgal altındaki Arap topraklarında Yahudi yerleşme merkezleri kurulması konusundaki katı tutumu nedeniyle Parti içinde bölünmeye yol açtığı söyleniyor.

WEİZMAN ULUSAL BİRLİK HÜKÜMETİNİN KURULMASINI İSTİYOR

İsrail Savunma Bakanı Weizman, cuma günü muhalefetteki İşçi Partisine, bir ulusal birlik hükümeti kurma çağrısında bulundu. Weizman böyle bir hükümetin Orta Doğu barışını büyük ölçüde etkileyebilecek kararlar alabileceğini belirtti.

Bu arada Weizman'ın "Maariv" gazetesine verdiği demeç İsrail Radyosunun tüm haber bültenlerinde ilk haber olarak okundu. Weizman demecinde şöyle dedi:

"İsrail-Amerikan ilişkilerinde meydana gelen bunalım, bir ulusal birlik hükümetinin kurulmasını gerektirmektedir." Savunma Bakanı, barış görüşmelerinde ilerleme kaydedilmesi için İsrail'in henüz tüm yollarını denemediğini de belirtti.

ABD BEGİN'İN BAŞBAKANLIKTAN ALINMASINI İSTİYOR

İsrail Radyo ve Televizyonu perşembe günü yüksek düzeyde bir Amerikalı yetkilinin İsrail hükümeti liderlerine Begin iktidarda kaldığı sürece Mısır ile görüşmelere devam edilemeyeceğini söylediğini bildirdi. Radyo ve televizyon aynı Amerikalı şahsiyetin Likud ve DAŞ partilerinin ılımlı üyelerinden oluşan yeni bir hükümet kurulmasını önerdiğini de bildirdi.

BARIŞ GÜCÜ BİRLİKLERİ SUR KENTİNE GİRDİ

200'den fazla paraşütçü kıtası, cuma günü Lübnan'ın Sur kentine girdi. Birleşmiş Milletler Barış Gücü askerleri olarak görev yapmaya başladı.

Öte yandan Amerikan Dışişleri Bakanlığı Güney Lübnan'da ateş kesin korunması için, İsrail birliklerine, Lübnanlı Hiristiyanlara ve Filistinli gerillalara çağrıda bulundu.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, "BM Güvenlik Konseyinin kararları uygulanmalı. Bölgedeki barışı koruma çağrıları karmaşık hale getirilmemeli. Bunu taraflara bildirdik" dedi.

halkların dünyası

Belçika ile dostluk

Reha Akbay

Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet, bugünlerde ülkemizi ziyaret ediyor. Henri Simonet, Cumhurbaşkanı Korutürk, Başbakan Ecevit ve Dışişleri Bakanı Ökçün ile iki ülke arısandaki ilişkilerin geliştirilmesi ve uluslararası sorunlar konusunda temaslarda bulunacak.

Bu temaslar, kuşkusuz iki ülke içinde önem taşımaktadır. Biri Avrupa'nın merkezinde, öteki Avrupa'nın Güneybatısında olup, milli bağımsızlıkları ve milli savunmaları açısından ortak menfaatlere sahiptir.

Henri Simonet, küçük bir ülkenin Dışişleri Bakanıdır. Ancak ülkesinin stratejik konumu sanayisinin yüksek teknolojik gücü, Avrupa'ya gözlerini diken Sovyetler Birliği'nin iştahını özellikle kabartıyor. Belçika çeliğinin pırıltısı, Yeni Çarlırın gözlerini kamaştırıyor. Hele Kuzey Denizinne açılan Anvers Limanı. Bu liman stratejik yeri nedeniyle sosyal-emperyalistler için büyük bir önem taşıyor.

Belçika'da bugün Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı direnme eğilimi güçlenmektedir. Belçika Başbakan yardımcısı ve Savunma Bakanı Van Den Boeynants, Yeni Çarların yumuşama palavraları konusunda şöyle diyor:

"Rus askeri kuvvetlerinin gittikçe büyümesi, Brejnev'in yumuşama yanlısı açıklamalarından daha etkilidir... Daha güçlü bir savunmanın gerekli olduğunu anlatmak için, halkı uyarmalıyız."

Şu anda ülkemizi ziyaret eden Belçika Dışişleri Bakanının önemli bir özelliği, "Savunmasız Avrupa"adlı bir incelemenin önsözüne imzasını atmış olmasıdır.Belçika Genelkurmay Eski Başkanı Robert Close tarafından yapılan bu incelemede, Sovyet tehlikesine dikkat çekiliyor ve Avrupa ülkeleri, Sovyetler Birliği'ne karşı sağlam bir birlik oluşturmaya çağırılıyor. İncelemenin diğer bir yönü de, Yeni Çarlara karşı teslimiyetçi eğilimlerin eleştirilmesidir.

Belçika hükümet yetkilileri dış siyasette üç temel hedefleri olduğunu açıklıyorlar. Bu hedefleri şöyle sıralıyorlar: Avrupa Birliği'nin güçlendirilmesi, dünyada barışın korunması ve Üçüncü Dünya ülkeleri ile işbirliğinin geliştirilmesi.

Belçika'nın diğer bir özelliği de, Avrupa'nın siyasi başkenti diye tanımlanmasıdır. Bu tanımlamanın gerçek payı çok büyüktür. Hatta Başbakan Tindemans'a Avrupa'nın Başbakanı denir Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun, Avrupa Birliği'nin ve NATO'nun genel karargahları Brüksel' dedir. Ayrıca Belçika, Avrupa Ekonomik Topluluğu veAvrupa Konseyi'nin de kurucu üyeleri arasındadır.

Belçika bir İkinci Dünya ülkesidir. Dünya hakimiyeti peşinde koşan Sovyetler Birliği'nin tehdidi altındadır. Aynı tehdit altında bulunan ülkemizin, Rusya'ya karşı Belçika ile birleşmesi kendi menfaatinedir.

İlişkiler eşitlik temelinde geliştirildiği taktirde, Sovyet tehlikesine karşı daha da güçlü, daha da kalıcı bir birlik kurulabilir.

1978: Irkçılığa karşı mücadele yılı

SWAPO Başkanı Sam Nujoma: "Valvis Körfezi dahil bütün Namibya'yı kurtaracağız. Sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe ve sömürüye karşı mücadele ediyoruz."

NAMİBYA HALKI ZAFERE, IRKÇILAR TECRİDE GİDİYOR!

"Ben Namibya'ya bağlı bir insanım. Halkımı düşmanlarıma satamam. Silahlanan kimselere yardım etmeye karar verdiğimi kabul ediyorum. Mücadelenin acılı ve uzun olacağının farkındayım. Halkımın ne pahasına olursa olsun mücadeleyi sürdüreceğini de biliyorum. Mücadele ancak bağımsızlığımız tanınırsa duracaktır. Ancak, beyazlarla eşit olarak insanlık onurumuz geri verilirse aramızda barış olabilir".

Irkçı güney Afrika rejiminin işgal altında tuttuğu Namibya'nın bağımsızlığa kavuşması için mücadele eden Güney Batı Afrika Halk Örgütünün (SWAPO) kurucularından Hermann Ja Toivo, yargılanması sırasında böyle söylüyordu. Toivo bu sözleri söylediği 1968 yılından beri Güney Afrika zindanlarında tutukludur. Fakat onun 1960'da, örgütün şu andaki önderi Sam Nujoma ile birlikte kurduğu SWAPO mücadelesini sürdürmektedir ve silahlı mücadeleye başladığı 1966'dan bu yana ırkçılara ağır darbeler indirmektedir.

IRKÇI REJİM BM KARARLARINA UYMUYOR

Namibya'nın yakın tarihi 1915'lerdeki gelişmelere kadar uzanır. Bu tarihte Güney Afrika yöneticileri İngiltere adına Namibya topraklarını işgal ettiler. 1920'de, Milletler Cemiyeti Güney Afrika'yı Güney Batı Afrika üzerinde "manda" sahibi yaptı. İşte bu tarihten bu yana Güney Afrika Namibya'daki işgalini kanunsuz bir şekilde sürdürmektedir.

Bu işgal, 1966'dan sonra daha da kanunsuz bir nitelik kazandı. Çünkü Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 1966 yılında aldığı bir kararla Güney Afrika'nın "manda sahibi olmanın kendisine yüklediği sorumlulukları yerine getirmemiş olduğunu" belirtti ve bu bölgeyi BM'in kendi yönetimi altına aldığını ilan etti. Karar, artık Birleşmiş Milletler Örgütünde etkinlik kazanmaya başlamış olan Üçüncü Dünya ülkelerinin isteği üzerine alınmıştı.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bundan sonra, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 11 ülkeden bir Namibya Konseyi kurdu. Bu konseye Namibya'nın hızla bağımsızlığa geçmesini sağlama görevini verdi. Ancak Güney Afrika'daki ırkçı rejim, bu karara uymayı reddetti. Namibya'dan çekilmedi. Namibya halkını bölmeye çalışarak ve bölgedeki askeri baskılarını artırarak, halkın bağımsızlık isteğini yok etmeyi umdu. Fakat kaldırdığı taş ayağına düştü. SWAPO önderliğindeki Namibya halkının kurtuluş mücadelesi gün geçtikçe yaygınlık kazandı. Birleşmiş Milletlerin yayınladığı bir raporda, SWAPO'nun Namibya halkının yüzde 70'inin desteğine sahip olduğu belirtilmektedir ve bu faal destek her geçen gün yaygınlık kazanmaktadır.

Bir SWAPO yöneticisi olan yedi çocuk babası Eliaser Tuhadalini mücadeleye atılış nedenlerini şöyle anlatıyor:

"Bizi yönetenlerden bir ilerleme bekleyemeyeceğimizi ve çocuklarımızın bizden daha iyi bir hayat umamayacağını anladım. Barışçı bir mücadele imkanı yoktu. SWAPO'ya toplantılar yapmak için izin verilmiyor, yöneticilerimiz kurban ediliyordu. Halkımın özgürlüğü, onları yoksulluk ve cehaletten kurtarmak için silaha sarılmamız gerektiğini inancına vardım. Böylece, diğerleriyle birlikte ormanlara gittim".

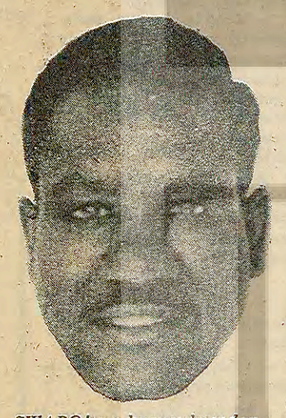

SWAPO'nun kuruculardından Hermann Ja Toivo. Namibya halkının bağımsızlık mücadelesine katıldığı için ırkçılar tarafından 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

IRKÇI REJİMİN ARKASINDA EMPERYALİSTLER VAR

Namibya'da elmas, bakır, uranyum, kurşun, çinko gibi zengin maden yatakları vardır. Stratejik öneme de sahip olan bu madenler emperyalistlerin iştahını kabartmaktadır. Şu anda Amerikan, İngiliz ve Güney Afrika sermayesiyle kurulan şirketler bu bölgeden muazzam kârlar elde etmektedirler. Yerli halkın kölece ezilmesine dayanan işgücüne ödenen ücret hiç denecek kadar azdır. Öte yandan emperyalist şirketler buradaki madenleri istedikleri gibi talan edebilmektedirler.. Bu yüzden, emperyalist devletler uzun süre Namibya'ya bağımsızlık verilmesine karşı çıktılar. Güney Afrika'daki Vorster yönetimine bazan açıkça, bazan da el altından destek oldular. Fakat ırkçılığın ve sömürgeciliğin, dünya halklarından öldürücü darbeler yemesi karşısında emperyalistler de tutumlarını değiştirmeye başladılar. Son yıllarda beş büyük emperyalist devlet, ABD, İngiltere, B.Almanya, Fransa ve Kanada Vorster hükümetiyle SWAPO'nın arasını bulmak için faaliyetlerini yoğunlaştırmışlardır.

1976 yılında, Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulunun, Namibya'da serbest seçimlerin yapılması kararı, ırkçıları iyice köşeye sıkıştırdı. Karar, Namibya'nın bir millet olarak toprak bütünlüğünü ve birliğini tanıyor ve seçimlerin BM denetiminde yapılmasını istiyordu. SWAPO bu seçimleri kabul etti. Fakat seçimlerin yapılabilmesi için şu şartları ileri sürdü: (a) Tutukluların serbest bırakılması, (b) Sürgündekilerin geri dönmesi, (c) Güney Afrika birliklerinin Namibya'dan tamamen çekilmesi.

Batılıların kendisini eskisi gibi desteklemediğini de gören Vorster rejimi aklınca kendisine bir çıkış yolu aramaya koyuldu. Satın aldığı bazı kabile reislerine dayanarak sözde bir "anayasa konferansı" tezgahlamaya girişti. Bu plana göre 700 bin Namibyalı ülke topraklarının yüzde 40'ını oluşturan yoksul bölgelerde on "kabile yurdu"na yerleştirilecek, 90 bin beyaz ise geri kalan verimli toprakları işgal etmeye devam edecektir. Öteyandan Vorster, SWAPO ile aynı masaya oturmamak ve Namibya'dan askerlerini tamamen çekmemek noktasında direnmektedir.. Batılı beş büyük devletin tutumuna rağmen, satın aldığı aşiret reisleriyle doğru seçim yapacağını söylemektedir.

Vorster'in bu inatçı tutumu batılıları tam bir çıkmaza itmektedir. Batılı emperyalistler bir yandan ekonomik çıkarlarına dört elle sarılıyorlar. Bu nedenden dolayı Güney Afrika'ya ekonomik ambargo uygulanması çabalarını baltalıyorlar. Diğer yandan onlar şunu da görüyorlar: Bölgede bağımsızlık mücadelesi karşı konulmaz boyutlar kazanmaktadır. Irkçı Vorster rejimi her geçen gün tecride gitmektedir. Bu rejimin geleceği yoktur. Bu yüzden, Vorster'i kayıtsız şartsız desteklerlerse önümüzdeki yıllarda bölgedeki zengin kaynakları tamamen elden kaçırma ihtimali vardır. Bu çıkmaktan kurtulabilmek için 5 Batılı devlet SWAPO ve Vorster ile ayrı ayrı yaptıkları toplantılarda şu öneriyi yaptılar: SWAPO'nun da katılacağı seçimlerin yapılması, Vorster'in "anayasal konferans" tasarısının reddi, seçimler sırasında 1500'den az olmak ve kamplarında kalmak şartıyla Güney Afrika askerlerinin Namibya'da kalması.

SWAPO Batılıların bu planının silahlı güçlerini yok etmeyi amaçladığını görmektedir. Bu yüzden, bütün Güney Afrika askerlerinin çekilmesini kesin bir şart olarakjleri sürmekte ve azınlık rejimini devirinceye kadar silahlı mücadelede ısrar edeceğini belirtmektedir. SWAPO'nun bu tutumu diğer Afrika ülkelerinin de desteğine sahiptir. Örneğin Tanzanya Devlet Başkanı Niyerere "Gerilla baskısı kalkarsa Güney Afrika'nın Namibya'dan asla çekilmeyeceği"ni söylemiştir.

KURT ÖN KAPIDAN KOVULURKEN KAPLAN ARKA KAPIDAN GİRMEK İSTİYOR

Hem stratejik hem de hammadde kaynakları bakımından büyük bir öneme sahip bu bölgeye gözünü dikmiş başka bir devlet daha var: Rusya. O, suratına "Kurtuluş hareketlerinin doğal müttefiği" maskesini takmış. Ama aklı fikri bu zengin bölgeyi ele geçirebilmekte. Emperyalist şirketler aracılığıyla Güney Afrika ile ticaret yaptığı biliniyor. Çünkü buradaki stratejik madenlere şiddetle ihtiyacı var. kurtuluş hareketini bölmek için ise, SWAPO'ya baskı yapıyor ve Çin Halk Cumhuriyetiyle ilişkilerini kesmesini istiyor.

Ne var ki, olayların Rusların istediği yönde gelişeceği söylenemez. Vatanlarını korumakta ve kendi güçlerine dayanmakta ısrar ettıkçe,. Namibya halkı Rusların Angola halkını düşürdükleri tuzağa düşmeyeceklerdir.

Butto'ya verilen ölüm cezasına karşı tepkiler artıyor

Romanya, Yunanistan ve Tunus cezanın kaldırılması için çağrıda bulundu

Pakistan'ın eski başbakanı Zülfikar Ali Butto'nun idam edilmemesi için dört bir yandan mesajlar yollanıyor

Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku, Pakistan Devlet Başkanı Fazıl İlahi Çavduri ve Sıkıyönetim Komutanı General Ziya Ül Hak'a birer mesaj yollayarak Butto'nun idam edilmemesi için çağrıda bulundu.

Yunanistan Başbakanı Karamanlis de Pakistan hükümeti nezdinde girişimlerde bulundu. Karamanlis bu amaçla Pakistan'ın Atina Büyükelçis'yle bir görüşme yaptı.

Aynı şekilde Tunus Devlet Başkanı Habib Burgiba, Butto'nun bağışlanması için General Ziya Ül Hak'a bir mesaj yolladı.

İngiliz Muhafazakar Partisi vetkilileri. Pakistan'ın Londra Büyükelçiliğine bir mektup göndererek Butto'nun idam edilmesi halinde, bunun çok kötü sonuçlar doğuracağına dikkat çektiler.

Bu arada Bengaldeş'te Pakistan Büyükelçiliği önünde gösteri yapan halk kitleleri, Butto'nun ölüm cezasına çarptırılmasını kınadılar.

ZIYA ÜL HAK, BUTTO'NUN BAĞIŞLANMASI ÇAĞRILARININ "DIŞ MÜDAHALE" OLDUĞUNU İDDİA ETTİ

Pakistan'daki Askeri Yönetimin Başkanı Ziya Ül Hak İngiliz Televizyonuna demeç verdi. Butto'nun bağışlanması için dış ülkelerin liderlerinden gelen çağrıların "dış müdahale" olduğunu iddia etti. Ziya Ül Hak, Butto ile idama mahkum edilen diğer dört kişi hakkındaki nihai karar organının Temyiz Mahkemesi olduğunu savundu. Butto'nun temyiz mahkemesine baş vurmaması halinde, idam cezasının hafifletilmesi için Cumhurbaşkanına başvurma olanağının ortadan kalkacağını belirtti.

PAKİSTAN'DA TUTUKLAMALAR SÜRÜYOR

Öte yandan Sıkıyönetim makamları Butto taraftarlarını tutuklamaya ve tüm siyasi eylemleri yasaklamayı sürdürüyorlar. Bu arada Halk Partisinin organı "Müsavat" gazetesi de kapatıldı.

Temyiz Mahkemesinin idam kararlarını onaylaması halinde Butto'nun hayatının General Ziya Ül Hak'ın elinde olacağı belirtilmektedir.

Ziya Ül Hak Ecevit'in mesajına cevap yolladı

ANKARA (THA)

Pakistan'daki Askeri Yönetimin Başkanı Ziya Ül Hak, Başbakan Ecevit'e gönderdiği cevabî mesajda, Butto'yu bağışlama yetkisinin kendisinde değil Pakistan Cumhurbaşkanı'nda olduğunu belirtti. Butto için yargı yollarının tükenmemiş olduğunu bildirdi.

Bilindiği gibi Başbakan Ecevit, geçen pazar günü Ziya Ül Hak'a bir mesaj göndererek, idam cezasına çarptırılan Butto'nun cezasının bağışlanmasını istemişti.

Zimbabve'de Yurtsever Cephe başarılarını sürdürüyor

Nkomo ve Mugabe:"İktidarı alana kadar savaşı sürdürmeye ant içtik"

AJANSLAR

Yurtsever Cephe, Zimbabve'deki (Rodezya) ırkçı beyaz azınlık rejimine karşı askeri başarılarını sürdürüyor. Yurtsever Cephenin ortak liderleri Nkomo ve Mugabe'nin yayınladığı bildiride, kırsal bölgelerde yaşayan 750 bin köylünün ırkçı rejimin baskısından kurtarıldığı belirtildi.

Yurtsever Cephenin bildirisinde, geçen yılın Ekim-Ocak ayına kadar, ırkçı rejimin askeri hedeflerine 88 beklenmedik saldırı yapıldığı, 380 düşman askerinin öldürüldüğü, 36 askeri aracın tahrip edildiği, haberleşme olanaklarının ortadan kaldırıldığı, dört askeri uçak ile dört helikopterin düşürüldüğü açıklandı. Aynı dönemde Rodezya'nın üç askeri üssünün de yok edildiği belirtiliyor. Bu üsler arasında, Mozambik'te bulunan Yurtsever Cephe kamplarına saldırıların düzenlendiği Umtali yakınlarındaki bir Rodezya üssü de dahil bulunuyor. Nkomo ve Mugabe, iktidarı alana kadar savaşı sürdürmeye ant içtiler.

Zambiya Dışişleri Bakanı: Rodezya'nın saldırılarını alt edecek güçteyiz

ANKA-DPA

Zambiya Dışişleri Bakanı Siteke Çale, ülkesinin Rodezya saldırılarına rağmen, Birleşmiş Milletlerin asker göndermesini istemeyeceğini, egemenliklerini ve halkını koruyabilecek güçte olduklarını söyledi. Birleşmiş Milletler toplantısında dönen Siteke Çale, Lusaka'da verdiği demeçte, Rodezya'nın saldırganlığını sürdürdüğünü ve toprak bütünlüğü ile hava sahasını ihlal ettiğini sözlerine ekledi.

Çale, Batılı ülkelerden, ırkçı Başbakan İan Smith ile teslimiyetçi siyah liderler arasında varılan "İç Anlaşma"yı da tanımamalarını istedi.

Zimbabve'de teslimiyetçi siyah liderler bütün halkı hiçe sayarak ırkçı beyazlarla bir anlaşma imzaladılar. Zimbabve halkı ve Yurtsever Cephe bu anlaşmayı bütün dünya önünde ve Birleşmiş Milletlerde mahkum etti. Ve iktidarı alana kadar silahlı mücadeleye devam edeceğine ant içti. Fotoğrafta, Yurtsever Cephe önderleri Mugabe (solda) ve Nkomo (sağda) BM Güvenlik Konseyi önünde haklarını savunur, yapılan anlaşmayı mahkum ederken görülüyor.

16 Martta İstanbul Üniversitesinde yaralanan öğrenciler:

16 Martta, faşistlerin bombalı saldırısında yaralanan gençlerden Süleyman Tutal hâlâ hastanede yatıyor.

"BOMBALI SALDIRIYI TERTİPLEYENLER BELLİ, NİÇİN YAKALANMIYORLAR?"

● "Polislerden bazıları saldırıyı gülerek seyretti. Olayda ihmali görülen polisler cezalandırılmalıdır"

AYDINLIK

16 Martta MHP'li komandoların İstanbul Üniversitesine yaptıkları bombalı saldırıda yaralanan öğrencilerden Süleyman Tutal ile görüştük. Hukuk Fakültesi 3. sınıf öğrencisi olan Süleyman Tutal, 6 kişinin öldüğü saldırıda ağır yaralananlardan. Olayı şöyle anlattı:

"Sabah okula geldiğimizde, içerde bizden önce gelen Ülkü Ocaklı komandolar vardı. Öğleye kadar çeşitli sınıflarda olaylar oldu. Dersler bitince arkadaşlarla toplu çıkıyorduk. MHP'liler, bir grup arkadaşımıza saldırdılar. Sonra dışarı çıktılar. Okulun önünde kendilerini bekleyen 40-50 kişilik bir grupla birleştiler.

"Çıkmamızı beklediler. Kapıdan çıktığımızda sloganlar atarak üzerimize gelmek istediler. Biz onların bulunduğu yerin tam aksi istikametinde yürümeye başladık. Biraz ilerleyip Eczacılık Fakültesi'nin önüne geldiğimizde üzerimize bomba fırlattılar. Bomba patladığı zaman polis bizden uzakta idi.

"Bir süre önce POL-DER'in yaptığı açıklamadan, Emniyetin bombalı saldırıdan önceden haberdar olduğunu öğrendim. Yani planlı saldırıdan haberleri vardı ve bundan dolayı bizden uzakta durdular. Bomba benim sağıma düştü. Sağ bacağımdan ve vücudumun sağ tarafından bomba parçaları ile yaralandım. Diğer bazı arkadaşlar da sol taraflarından yaralandılar. Bu, bombanın tam ortamıza düştüğünü gösteriyor. Bombanın patlaması ile birlikte üzerimize yaylım ateşi başladı. Polis yaylım ateşine de seyirci kaldı.

"Altı arkadaşımızın ölmesi ve birçok arkadaşımızın yaralanmasında polisin ihmali olduğu açıktır. Bu polisler yargılanmalıdır. Saldırıyı tertipleyenler de bellidir. Bunlar da yakalanıp yargılanmalıdır."

FEVZİ ŞİMŞEK ADLI SİVİL POLİS, YARALILARA BAKIP GÜLÜYORDU

Daha sonra görüştüğümüz yaralı bir kız öğrenci, Süleyman Tutal'ın sözlerine katıldığını belirtti ve şunları ekledi:

"Saldırıdan sonra Fevzi Şimşek adlı sivil polis, yardım isteyen yaralı öğrencilere yardım etmedi. Onlara bakıp gülüyordu. Yaralıları kendi haline bıraktı. Bizi hastaneye götürecek olan polis minübüsü de oldukça geç hareket etti. Bizi götürecek polisler, sanki birşey yokmuş gibi yemek yemek için beklediler. Hastaneye erken gelseydik, belki de ölen arkadaşlarımızdan kurtulanlar olacaktı. Bizim durumumuz da bu kadar tehlikeli olmayacaktı.

"Olayı tertipleyenler: Nezih Çelikağ, Orhan Çakıroğlu, Mehmet Gül, Fethi Yıldız, Hamdi Karakaya ve Pötürgeli Kazım diye bilinen Ülkü Ocaklı komandolardır. Bunlar daha önce de çeşitli suçlar işlemişlerdir. Hatta bazıları hakkında tutuklama kararı vardır. Fakat bunlar şimdiye kadar yakalanmadı. Bu saldırıyı tertipleyenlerin yakalanıp yargılanmasını istiyoruz."

"Saldırıyı tertipleyenler Nezih Çelikdağ, Ülkü Ocakları İstanbul Şubesi eski başkanı Mehmet Gül, Orhan Çakıroğlu, Fethi Yıldız, Hamdi Karakaya ve Pötürgeli Kazım adındaki komandolardır"

POL-DER Kocaeli Şube Başkanı: "Faşist saldırıları kınıyoruz"

KOCAELİ

POL-DER Kocaeli Şube Başkanı Ferit Canımzalı yaptığı açıklamada son günlerde yurt satında yayılan faşist saldırılar ve toplu katliamları kınadı. İşkence olayları üzerinde de duran Canımzalı şunları söyledi:

"Bu saldırılar demokrasimizde derin yaralar açacağı gibi, son günlerde basında yer alan poliste yapıldığı iddia edilen işkence olayları demokrasimize indirilmiş darbe olacaktır. Biz POL-DER olarak bu tür katliam ve İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ilkelerine aykırı olan işkence ve işkencecilere karşı olduğumuzu vurgularız."

VAPUR ÜCRETLERİNE ZAM YAPILDI

İSTANBUL

Denizcilik Bankası Şehir Hatları vapurlarına zam yapıldı. Zamların oranı ortalama yüzde 50'yi buluyor.

Boğaziçi şehir hatları yolcu taşıma ücreti 5 lira oldu. Tek hat, tek mevki sistemine göre Köprü-Kadıköy vapur ücreti 5 lira, Üsküdar-Beşiktaş vapur ücreti 250 kuruş olarak zamlı uygulamaya geçecek.

Adana'da faşistlerin öldürdüğü iki gencin cenaze törenine 15 bin kişi katıldı

● Güven Bilgili'nin önce kaçırıldığı, sonrada öldürüldüğü anlaşıldı
● Gaziantep Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısının ölümüyle ilgili olarak üç kişi yakalandı
● Vatan Mühendislik Yüksek Okulu öğrencilerine ateş açan komandolar üç öğrenciyi yaraladılar

AYDINLIK HABER MERKEZİ

23 Mart gecesi Adana'da komandolar tarafından katledilen iki gencin cenaze törenlerine 15 bin kişi katıldı. Törende halk, faşistleri protesto etti. Tören boyunca kitle, "Katiller Bulunsun, Hesap Sorulsun", "Öğrenim Özgürlüğü Can Güvenliği", "Osmanlar, Güvenler Ölmez" sloganlarıyla yürüdü. Devrimci öğrencilerin tabutları eller üzerinde Numune Hastanesinden alınarak Mühendislik Yüksek Okulu'na getirildi. Burada binlerce insan 2 dakika saygı duruşunda bulundu. Törenden sonra Ali Osman Beydilli'nin cenazesi memleketi olan Samsun'a, Güven Bilgili'ninki ise İzmir'e gönderildi.

Adana İktisadi Ticari İlimler Akademisi öğrencileri de cinayeti protesto etmek için forum düzenlediler. Öğrenciler forum yapmak için okulun bahçesinde toplandıklarında Ülkü Ocaklı komandoların saldırısı ile karşılaştılar. Öğrenci kitlesi bu saldırıyı boşa çıkardı. Daha sonra forum yapıldı.

Henüz katilleri yakalanmayan Ali Osman Beydilli, evine giderken yolda pusu kuran faşistler tarafından vuruldu. Güven Bilgili'nin ise, önce komandolar tarafından kaçırıldığı ve sonra öldürülerek Ali Osman'ın öldürüldüğü yerin yakınına bırakıldığı belirtildi. Bunun kanıtı olarak, Güven Bilgili'nin ölü bulunduğu yerin çamurlu olmasına rağmen, Bilgili'nin üzerinde hiç çamur olmaması gösterildi. Ayrıca Bilgili'nin üzerinde, arabayla ezildiğini gösteren tekerlek izlerine de rastlandı.

VATAN MÜHENDİSLİK ÖĞRENCİLERİNE ATEŞ AÇILDI

İstanbul Vatan Mühendislik Yüksek Okulunun sınavlarına girmek üzere okula gelen bir grup öğrencinin üzerine faşistler ateş açtı. Biri ağır olmak üzere üç öğrenci yaralandı. Ağır yaralı olan öğrencinin adının Şakir Akşit, diğerlerinin ise Alaaddin Demirbaş, Dilaver Göktaş adındaki öğrenciler olduğu bildirildi.

Vatan Mühendislik Yüksek Okulu öğrencileri adına bir açıklama yapan Musa Taç, okullarının iki yıldır faşist işgal altında olduğunu ve buna karşı mücadelenin özellikle 1978 Şubatından beri yükseldiğini anlattı. Musa Taç, okul içinde gittikçe tecrit olan faşistlerin bu yüzden sınava girmeye gelen öğrencilere ateş açtıklarını da belirtti.

Bu saldırıyı düzenleyenlerin, aynı okulun 4. sınıfında kayıtlı Serdar Bozkurt, Elektrik Bölümü 2. sınıftan Muzaffer Öztürk, İnşaat Bölümü 4. sınıftan Mustafa Kılıç, Atatürk Öğrenci Sitesi Başkanı Necati Topçuoğlu ve İnşaat 4. sınıftan Osman Tatlı olduğu bildiriliyor.

Olaydan sonra polis, ateş açanları yakalamak için en küçük bir çaba sarfetmezken devrimci öğrencilerin kaldığı Gaziantep Yurdu'nu basarak 60 kadar öğrenciyi gözaltına aldı.

GAZİANTEP EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISININ ÖLÜMÜYLE İLGİLİ ÜÇ KİŞİ YAKALANDI

Emniyet yetkilileri Gaziantep Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Mehmet İslam Savaş'ın ölümüyle ilgili olarak üç kişinin yakalandığını bildirdi. Yakalananlardan ikisi olaydan hemen sonra, biri ise Perşembe günü gözaltına alındı. Emniyet Müdürü, yakalananların üzerinden birer tabanca çıktığını da açıkladı. Katillerin isimleri henüz açıklanmadı.

CHP Gaziantep İl Başkanı Asım Meriç, halkın bu cinayetleri nefretle kınadığını belirterek, katillerin bulunmasını istedi. TÖB—DER Şube Başkanı Niyazi Yaşar ise okulda hiç bir gücün eğitimi engelleyemeyeceğini, kesin kayıtların Pazartesi günü başlayacağını açıkladı.

Mehmet İslam Savaş'ın cenazesi memleketi olan Kilis'e gönderildikten sonra, faşistler Kilis Lisesine saldırdı. Okul müdürü de saldırganları korudu. Öğrenciler müdürün bu tutumuna "müdür istifa" sloganlarıyla tepki gösterdiler.

KONYA'DA KOMANDO SALDIRISI

Konya Akşehir Öğretmen Okulunda öğrencilere saldıran bir grup komando, taş ve sopalarla 7 kişiyi yaraladı. Dersin ortasında sınıftan çıkarak öğrencilere saldıran komandolar, sonra hiç bir şey olmamış gibi sınıflarına döndüler. Olay üzerine okula gelen polis ise, saldırganları değil, saldırıya uğrayan 8 öğrenciyi gözaltına aldı.

Dil Tarih-Coğrafya Fakültesinde iki grup arasında çıkan çatışma sonucunda da okul bir süre tatil edildi. Okulu kapattırmak amacında olan komandolar Mustafa, Ahmet, Sermet ve Ali adındaki öğrencileri yaraladılar.

Kahramanmaraş'ta faşistler, Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerine saldırdılar. Komandolar öğrencilerin elindeki AYDINLIK gazetesini yırtmak istediler. MHP yanlısı okul müdürü Mehmet Tanır'dan destek alan komandolar, saldırıyı tekrarladılar.

Saldırganların Cuma Akıl, Recep Aktaş, Ziya Demir ve Muharrem Aslan adındaki komandolar olduğu öğrenildi.

İskenderun'da Lise-Der'in Başkanı Edip Yıldız ve bir arkadaşı evlerine giderken Ülkü Ocaklıların saldırısına uğradılar.

Kayseri'de komandolar Sümer Lisesinin Din dersi öğretmeni olan Mevlut Atalay'a saldırdılar. İlerici bir kişi olan Mevlut Atalay'a saldıranların Yusuf Seher ve Ahmet Başarslan olduğu anlaşıldı.

İstanbul Kuştepe Lisesinde ise, TSİP taraftarı bir grup okul çıkışında öğrencilere sopalarla saldırdılar. Öğrenciler civardaki halkın da yardımıyla saldırganları kaçırttı.

DOĞAN YURDAKUL

Ege'nin öte kıyısından

Yurdakul'un konferansında dostluk rüzgarı esti

(Baştarafı 1. sayfada)

gün düğümlenmiş bulunan dış ilişkilerinin çözülmesi yolunda adımlar atılacak gibi görünüyor, o zaman bombalar patlamaya başlıyor.

"Üç gün önce Türkiye'de üniversitede bomba patladığını ve öğrencilerin öldüğünü öğrendik. Ama ben bugün telefonda birşey daha öğrendim: Türkiye'de 300 bin işçi bu bombalamaya karşı iki saatlik bir direniş yapmış. (Şiddetli ve uzun alkışlar). İşte iki halk arasında düşmanlık körükleyenlere karşı koyacak olan güç, bu güçtür (Alkışlar).

"Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesi, aynı zamanda Rusya'nın Türkiye üzerindeki nüfuzunun hızla artmaya başladığı tarih oldu. Ekonomik sömürü yoğunlaştı, siyasi ve askeri baskı arttı. Rusya, Türkiye'yi pençesi altına alabilmek için akla gelen her yola başvuruyor.

"Türkiye'nin bu durumu, bölgedeki durumdan elbette ayrılmaz. İki komşu ülkemizin de içinde bulunduğu bölge, iki süper devletin en şiddetli mücadelelerine sahne olan yerlerden biridir. Doğu Akdeniz'e, Orta Doğu'ya, Avrupa'nın güneyine iniş yolu burasıdır ve Asya ile Avrupa'yı bağlayan yer burasıdır. Stratejik bakımdan fevkalade önemli bir bölgedir. İşte bu yüzden iki süper devletin çatışmasına sahne olmaktadır.

"ARAMIZDA ÇÖZÜLEMEYECEK SORUN YOK"

"Kıbrıs sorunu, bu bölgede çatışmaları arttıran bir yara gibi kanamaya devam etmektedir. Kıbrıs sorununun çözümü için Türkiye İşçi Köylü Partisinin bildirisinden bir pasaj okumak istiyorum: (Çok uzun ve ayakta alkışlar)

"İki süper devlet Kıbrıs ve Ege'den ellerini çekmelidirler. Kıbrıs'ın işlerine hiç bir yabancı ülke karışmamalıdır.

Kıbrıs'ın Türk ve Rum toplumları kendi ülkelerinin meselelerini barışçı yollardan çözmelidirler. Partimiz, Türk ordusu dahil bütün yabancı askerlerin Kıbrıs'tan çekilmesini savunmaktadır. TİKP, Kıbrıs halkının milli eşitlik ve özgürlüğün hüküm sürdüğü, toprak bütünlüğüne sahip, egemen, bağımsız ve demokratik bir Kıbrıs için yürüttüğü mücadeleyi desteklemektedir"

"Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlara da değinmek istiyorum. Ecevit ile Karamanlis'in Montrö buluşmalarında gündemlerinde bazı meseleler vardı. Hepinizin bildiği gibi bunlar, kıta sahanlığı, hava koridoru, karşılıklı silahlanma vb. gibi sorunlardı. Biz bunların hiç birini çözülemeyecek sorunlar olarak görmüyoruz. Yeter ki, iki süper devlet aradan çekilsin. O zaman Türkiye ile Yunanistan aralarındaki sorunları dostluk içinde çözerler.

"BİZ İKİZ KARDEŞ GİBİ BİRBİRİMİZE BENZİYORUZ"

Bir haftadır buradayım. Çok fazla ortak yanımız olduğunu gördüm Siz turşi diyorsunuz, biz turşu. (Gülüşmeler). Siz cacik diyorsunuz, biz cacık. Tas kebap, şiş kebap döner kebap aynı. Sizde de yollarda kastana var, bizde de kestane satılıyor ana caddelerde. Müziğimiz benziyor, hatta aynı şarkıların iki ülkede de söylendiği oluyor. Kültür ve tarih olarak içiçe geçmişiz. İkiz kardeş gibi birbirimize benziyoruz. (Çok uzun alkışlar).

"Ama hepsinden önemlisi, iki halkın bağımsızlık gelenekleridir. (Uzun alkışlar). Zulme karşı isyan geleneğidir. (Çok uzun alkışlar). Emperyalist zalimler bundan korkuyorlar. Bunun için iki halkın arasına düşmanlık sokmaya çalışıyorlar. Korksunlar, çünkü dostluğumuz gelişecek ve onlara tokat gibi inecektir. (Alkışlar ve sloganlar).

"İki ülkenin devrimcilerine önemli görevler düşüyor. Bizler Üç Dünya Teorisini bölgemize uygulamakta tereddütlü olmamalıyız. Çünkü bu teori bir süs değildir (Şiddetli alkışlar ve sloganlar).

"İKİ ÜLKE ARASINDA SAVAŞ İSTEYENLER"

İki ülke arasındaki düşmanlıkları ortadan kaldırmak, dostluğu geliştirmek için elimizden geleni yapmalıyız. Ama nasıl bir dostluk ? Geçenlerde Atina'da bir "Akdeniz Barış Konferansı" yapıldı. Bu toplantıya adı "Barış" olan ama kendileri "Savaş" dernekleri olan bir takım dernekler katıldı. (Gülüşmeler). Toplantıdan sonra bir tavernaya gitmişler ve uzo falan içmişler. Yani dost gözükmeye çalışmışlar. (Gülüşmeler). Onlar fıçıyla uzo içseler, halkımızı kandıramayacaklardır. (Alkışlar ve sloganlar). Bir örnek vereyim. Bu iş için Türkiye'den gelen derneğin başı, İnönü zamanında 3000 kişilik bir kuvvetle Kıbrıs'ın alınabileceğini, bu fırsatın kaçırıldığını söylemiştir. Bugün de yayınlandığı hatıralarında aynı şeyi tekrarlamaktadır. İşte bunlar böyle bir barışın ve dostluğun savunucularıdır.

"Biz devrimciler dostluk sağlamalıyız. Bundan Türkiye halkı, Yunanistan halkı, Kıbrıs halkı ve bütün dünya halkları kazançlı çıkacaktır. Kara kara düşünecek olan ise Rusya olacaktır.

"İki ülkede de savaş isteyenleri bir avuç bırakmalıyız. Halk düşmanı revizyonistleri ve faşistleri bir avuç bırakmalıyız.

"Devrimcilerin birliğini sağlamalıyız. Ufak tefek şeyler üzerinde değil, ilkeler üzerinde durmalı ve ilkeler temelinde birleşmeliyiz. Bundan devrimin güçleri kazançlı çıkacaktır. Halkımız bunu bütün kalbiyle istiyor.

"Yaşasın Türkiye ve Yunanistan halklarının dostluğu!

"Kahrolsun iki süper devlet!"

Doğan Yurdakul'un konuşmasını, salonda bulunan bin kişi uzun uzun alkışladı. Yurdakul'a Türkiye-Yunanistan dostluğunun sembolü olarak bir buket çiçek armağan edildi. Doğan Yurdakul ve Anna Stangu, iki halkın dostluğunu simgeleyecek bir şekilde el ele tutuştular ve toplantıya katılanları selamladılar. Sıcak bir dostluk havasının estiği salonda, sahneye fırlayan yaşlı bir kadın Yurdakul'un boynuna sarıldı ve kendisinin çok eskiden Edremit'ten Yunanistan'a geldiğini, konuşmadan çok duygulandığını ve iki halkın dost olması gerektiğini söyledi. Toplantı, bütün kitlenin coşkun bir şekilde söylediği Enternasyonal marşından sonra dağıldı.

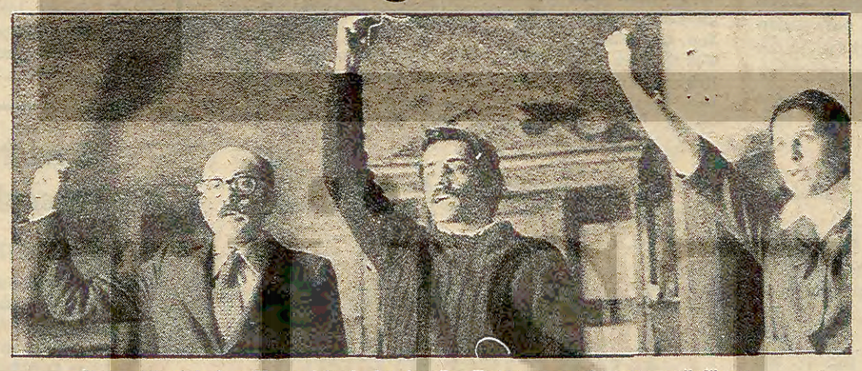

Doğan Yurdakul ve Yunanistanlı devrimciler Enternasyonal marşını söylüyor.

Gerçeğin Işığında

Deve mi, Kuş mu?

Ufuk İlsever

Dillerde bir "yeni ulusal savunma" lafıdır dolaşıp duruyor. CHP muhalefette MC iktidarını eleştirirken "yeni bir ulusal savunma kavramı" tespit etmenin şart olduğunu söylüyordu. İktidara geldi, yine her gün "yeni ulusal savunma kavramı"ndan sözediyor. Peki nedir bu "yeni ulusal savunma kavramı", CHP'nin yurt savunması için düşündüğü nedir? Ecevit bu kavram üzerine uzun uzun konuşuyor, fakat somut bir şey söylemiyor.

Türkiye'nin yeni bir savunma Politikasına ihtiyacı olduğu açıktır. Son yıllarda iki süper devletin ülkemiz üzerinde yoğunlaşan hegemonya çatışması bunu daha da zorunlu kıldı. Ancak "yeni" olan her şey iyi değildir. Önemli olan CHP'nin "yeni" dediği kavramın özüdür. Bugün bu öz berrak bir şekilde açıklanmıyor. Ecevit'in "yeni savunma kavramı" kuş mudur, deve midir? Herkes merakla bekliyor.

Gerçek milli savunma, emperyalistlerden bağımsız bir dış politika yürütmeye bağlıdır. "Yeni ulusal savunma kavramı"ndan sözeden CHP dış politikada ne yapıyor? Hesaplarını iki süper devletle pazarlık temeli üzerine kuruyor. "Madem Amerika bize silah ambargosu uyguluyor, biz de alışverişimizi Rusya ile yaparız"

CHP aklısıra ABD'ye bu tür sözlerle "baskı" yapıyor. Daha kötüsü geçende Milli Savunma Bakanı'nın dilinde ifadesini bulan "tehlike Ege'dedir" propogandasıyla Yunanistan'ı hedef alan eğilimler de taşıyor.

CHP gerçekten milli savunmamızı güçlendirmek istiyorsa bunun ilk şartının komşumuz Yunanistan'la dostluğu pekiştirmek, aradaki meseleleri barışçı yollardan çözmek olduğunu anlamalıdır. CHP'nin "yeni ulusal savunma kavramını" hâlâ berraklığa kavuşturamayışı, iki süper devlet arasında mekik dokuma politikasının sonucudur.

İki süper devletin hegemonya çatışmasının yeni bir dünya savaşına yol açabileceği şartlarda yaşıyoruz. Türkiye ise nazik bir yerdedir. Yurdumuz sosyal-emperyalistlerin Orta Doğu ve Akdeniz'e iniş yolu üzerindedir. Bu yüzden Yeni Çarlar, ülkemizi ele geçirmeye büyük önem veriyorlar. Bu durumda Türkiye, Rusya'dan gelen tehdite karşı savunmayı esas alan bir politika izlemelidir. Yunanistan'la Rusya'ya karşı dayanışmaya girmeli, dostluğunu güçlendirmelidir. Halkın öz kaynaklarına ve silahlandırılmasına dayanan bir milli savunma politikası yürütmelidir.

CHP'nin "yeni ulusal savunma kavramı" böyle bir siyaset izlediği taktirde anlam kazanacaktır.

Karakoçan'da üç lise öğrencisine işkence yapıldı

Elazığ'ın Karakoçan İlçesinde üç öğrenciye işkence yapıldı. Zekir Ören, Niyazi Öğ ve Ali Bozyel adlı Karakoçan Lisesi öğrencileri ortada hiç bir olay yokken Karakoçan Karakoluna götürülerek üç yere bomba koydukları iddiasıyla işkenceye tabi tutuldular. Öğrencilere işkence yapanların Yusuf ve Şeref adlı polisler olduğu belirtiliyor.

30 kadar öğrenci velisi Elazığ Valisine telgraf çekerek işkenceyi protesto ettiler. Öğrenci aileleri ayrıca olayın bir tertip olduğunu, Karakoçan'da bomba patlamadığını bildirdiler.

1 NİSAN GECESİ SAATLER BİR SAAT İLERİ ALINACAK

1 Nisan gecesinden itibaren yaz saati uygulaması başlayacak. Saatler gece 02'de bir saat ileri alınarak 03'e getirilecek.

İLAN DOSYA NO 1976/1814

İstanbul 7'inci Sulh Hukuk Hakimliğinden

DAVACI: Mehmet Niyazi Akçakocaoğlu, Fatih, Şehremini Melek hatun mahallesi, Hasırcı Melek Sokak, 29

VEKİLİ: Av. Ahmet Keçeci. Divanyolu Adalet Han, No 101.

DAVALI: Mustafa İzzet Susay, Uzun Yusuf Leylak Sok. No, 8 Şehremini,

DAVA: Hükmen Tescil.

Davacı vekili tarafından mahkemize açılan men tescil davasında davalının gerek, PTT ve gerekse zabıtaca aranmalarına rağmen bulunamamış olduğundan Fatih, Melek Hatun mahallesi, 29 ve 366-1497 ada 28 parsel sayılı arsadaki 1/4 nisesinin bedelinin davalıya ödenmiş olduğunu, yukarıda zikri geçen gayrimenkulün davacı Mehmet Niyazi Akçakocaoğlu adına hükmen tesciline karar verileceği ve Usulün 509 ve 510 ncu maddeleri gereğince duruşmaya gelmediği takdirde işbu davanın karara bağlanacağı, duruşmanın muallak bulunduğu 8/5/1978 günü saat 10 da olduğu işbu dava arzuhali ve gıyap kararı yerine kaim olmak üzere ilan olunur.

20/3/1978

(Basın: 2219 — 21)

İSTANBUL ASLİYE 4. TİCARET MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINDAN

977/682

Başak Sigorta A.Ş. vekili tarafından !- Turan Biçer 2- Genel Sigorta A.Ş. aleyhlerine Mahkememizde açılan 60.680 liralık alacak davasının yapılan duruşmasında:

Davalılardan Atatürk mah. İşçi blok No: 1 Ankara adresinde mukim Turan Biçere'ye gönderilen tebligatın tebliğsiz iade edildiği ve emniyet tahkikatından da adresinin meçhul kaldığı anlaşıldığından, gıyap kararının ilânen tebliğine ve davalının Usulün 402. maddesine göre yapılan bu muamelelere karşı itiraz edebileceğine veya aynı K.nun 405. maddesine göre (5) gün içinde muameleye itiraz olunmadığı takdirde mahkemeye kabul edilmeyeceğine ve duruşmanın 4.5.1978 saat 10'a bırakılmasına karar verilmiştir.

Gıyap kararının ilânen tebliği keyfiyeti bildirilir.

22.3.1978

(Basın: 2218 — 22)

TEKLİF İSTEME İLANI

TÜRKİYE SELÜLOZ VE KAĞIT FABRİKALARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İ Z M İ T

1— Adapazarı, Bolu, Kastamonu, Sinop, Zonguldak, Ankara, Amasya, Giresun, Trabzon ve Artvin Orman Bölge Başmüdürlüklerine bağlı orman işletmelerinden, İzmit tesislerimiz ihtiyacı için 1978 yılı tahsisi olarak mübaya edilecek kâğıtlık odunların şartnamesine uygun olarak, İzmit'e naklini teminen 11 Nisan 1978 Salı günü saat 12.00 ye kadar kapalı teklif alınacaktır.

2— Şartnameler; İzmit'te işletmemizden, Bolu, Kastamonu ve Hopa Bölge Tedarik Amirliklerinden, İstanbul, İzmir, Alım-Satım ve Ankara Bürosu Müdürlüğümüzden ve Çaycuma, Daıaman, Aksu Muesseselerimiz Müdürlüklerinden bedelsiz olarak temin edilebilir.

3— İşletmemiz arttırma ve eksiltme kanununa tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın: 13365 — 23)

sinema★tiyatro

SİNEMA

Adıyla ilgisi olmayan bir film...

VATANLARI İÇİN ÖLDÜLER

Yönetmen/ Sergey Bondarçuk. Oynayanlar / Vasili Şukşin, Sergey Bondarçuk, Viaçeslay Tikonov, Yuri Nikulin, Ivan Lapikov. Rus filmi (1975). İstanbul FİTAŞ, YILDIZ, Ankara ÇAĞDAŞ SAHNE'de.

Nezih Coş

"Vatanları İçin Öldüler" (tam çevirisiyle "Döğüştüler"), Batı'da da ün kazanmış Bondarçuk adlı bir Rus yönetmen-oyuncusunun Şolohov'un 1959'da yayınlanan romanında yaptığı bir sinema uyarlaması.

Film, 1942 Temmuzunda Don Cephesini ele alıyor. Alman saldırısı karşısında büyük bir bölümü yok olmuş Sovyet alayından arda kalan askerler, geri çekilerek Don Nehri kıyısında mevzileniyorlar. Ölüm korkusu içinde, can havliyle kendilerini savunmaya ve Almanları durdurmaya çalışıyorlar. Film, bunaltıcı savaş görüntüleri içinde daha çok kahramanlarının psikolojik durumlarını yansıtmaya önem veriyor.

Yönetmen Bondarçuk da 1965 Nobel Edebiyat Ödülünü alan yazar Şolohov da aynı bakış açısını taşıyorlar. Savaşı yalnızca insanları mahveden, ona bütün değerlerini kaybettiren korkunç bir cehennem olarak değerlendiriliyor. Şolohov'un romanı da Bondarçuk'un filmi de bu cehennemin insan üzerindeki etkilerini, yıkıcılığını, mahvediciliğini yansıtmayı amaçlıyor. Film, savaşa "haklı savaş-haksız savaş" ayırımını yaparak bakmıyor, devrimci Sovyet ordusunun emperyalizme karşı verdiği haklı yurt savunması mücadelesini yüceltmiyor, tersine askerler üzerindeki yıkıcı etkilerini göstererek bu savaşı kötülemeye çalışıyor. "Vatanları İçin Öldüler"de de, mevsim başında gösterilen Rus filmi "Sakindi Oranın Şafakları"nda olduğu gibi, disiplinsiz, derbeder, çapulcu bir ordu ile karşılaşıyoruz. Bu ordunun emperyalist bir ülkenin ordusundan farklı hiç bir yanı yok.

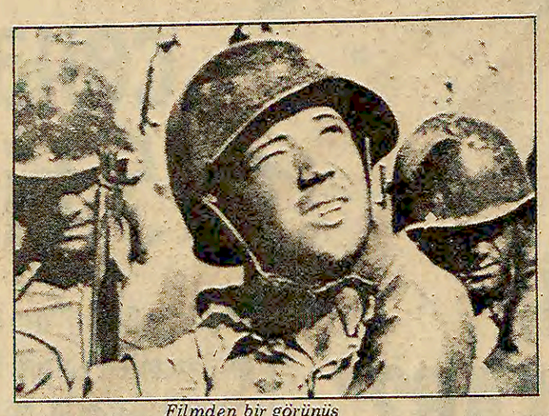

Filmden bir görünüş

Bondarçuk'un askerleri, anti-faşist savaş veren, yurt savunmasının heyecan ve şevkini taşıyan kişiler değiller. Filmde faşizmden, emperyalizmden bir tek kelime söz edilmiyor. Saldırgan Alman faşistleri yalnızca "namussuzlar", "piç kuruları" gibi küfürlerle değerlendiriliyor. Bu da askerlerin kişisel öfkesinden doğuyor.

Askerler aralarında bol bol bireysel sorunlarından konuşuyorlar. Filmin baş kahramanı Lopakin (V. Şukşin), uğradıkları her köyde kadın peşine düşen çapkın bir burjuvadan farksız. Bir çiftlikte kadın yöneticiyi sıkıştırıp "güzelsin, yazık ki benim değilsin" diye konuşuyor. Hastanede görevli bir kadın teğmeni "altılı roket atar gibiydi" diye anlatıyor arkadaşlarına.

Bondarçuk Kızıl Ordu askerlerini devrimci bir amaç uğrunda kardeşçe mücadele eden, dayanışma içinde kişiler olarak göstermiyor. Tam tersine birbirlerine küfreden, kendi çıkarlarını düşünen bireyciler olarak sunuyor.

Bondarçuk'un sosyalizmle, devrimin temsilciliğiyle hiç bir ilgisi olmayan yoz ordusu, gerçekte vatanları için döğüşmüyorlar. Kendi mutlulukları için döğüşüyor ve canlarını kurtarmaya bakıyorlar. Bir asker "bu ortamda mutlu olmak mümkün mü" diye soruyor. Diğeri ona "yaşıyorsun ya ona bak" cevabını veriyor. Alman faşistlerinin bombalarıyla tozu dumana kattığı bir sırada filmin ikinci kahramanı Zviagintsev, (S.Bonddarçuk) "tanrım acı bana, canımı alma" diye Allaha yakarmaya başlıyor. Şolohov ve Bondarçuk, savaşan Sovyet askerlerini anlatırken parti üyesi olmadığını belirten bu Zviagintsev'in görüşlerini yayıyorlar. Zviagintsev, "Hepimiz ölmekten korkarız, parti üyesi olmayabağlı değildir bu" diyor. Bu görüş, aslında Şolohov'un ve Bondarçuk'un savaş olayı karşısındaki sınıflarüstü yaklaşımlarını ortaya koyuyor.

"Vatanları İçin Öldüler" anlatımıyla da bütünüyle karamsar bir etki yapıyor. Ağır tempolu fon müziği bu etkiyi güçlendiriyor. Çarpıcı renkli görüntülerle yansıtılan savaş ateşi içinde sürekli yorgun, bitkin asker yüzleri izleyen seyirci, iki buçuk saatin sonunda, sinemadan oflayıp poflayarak çıkıyor.

Bondarçuk'un filmi, haklı bir savaşı korkunç ve kötü bir şey olarak göstererek, seyircide temelsiz "barış" özlemleri yaratmaya çalışıyor. Emperyalist saldırılara karşı teslimiyet ve yılgınlık duygularını güçlendiriyor. İngilizce sözlü olarak çeşitli ülkelere satılan film, Rus sosyal-emperyalizminin devrim düşmanı yüzünü ortaya koyuyor.

Tiyatro

Çıkmazı sergilemek yeterli mi?

İKİLİ OYUN

Aden Betil

Yazan/ Bilgesu Erenus. Yöneten: Macit Koper. Oynayanlar/ Genco Erkal, Meral Onuktav. (İstanbul, Dostlar Tiyatrosu, Küçük Sahne'de).

"İkili Oyun", bulunduğu ortamdan hoşnut olmayan, düzenin değişmesi isteğinde olan, doğru ideolojik temeli olmadığı için de kendilerinde mücadele gücü bulmayıp çıkmaza düşen bir burjuva kesimi anlatıyor.

Oyunun kişileri, banka memuresi Nur ile üniversite öğretim üyesi Erol adındaki karı-koca. Erol'un kişiliğindeki etkin yan, her şeyi "teorik olarak" bilip, olayların dışında kalmak ve uzlaşmacılık. Nur ise, bulunduğu düzeni, bu arada aile düzenini de değiştirme isteğinde olan, fakat kendisine ve kimseye güveni olmayan, güçsüz ve dengesiz bir kadın.

Oyunun konusu, karı-kocanın tatil yapmak için gittikleri bir yerde, karşılıklı tartışmaları şeklinde geçiyor. Nur ve Erol, oyun süresince, yurt ve dünya sorunlarına, kendileri ile ilgili sorunlara ve daha pek çok soruna değiniyorlar. Bütün sorunlara burjuva dünya görüşü ile baktıklarından, hiç birine doğru yaklaşamıyor ve doğru bir çözüm getiremiyorlar. Kendi deyimleri ile "bunalıyorlar"

Örneğin, aile düzenlerindeki bozukluğun asıl nedenini bulup, ona göre bir çözüm getireceklerine, ya olduğu gibi tutmayı yahut da ipe sapa gelmez nedenlerle yıkmayı düşünüyorlar.

Oyunda, dünya siyasetinden söz edilirken, Amerika ve Rusya'nın yanında Çin de bir süper devletmiş gibi gösteriliyor. Bu üç ülkenin elinde dolaşan bomba, Çin'in elinde patlatılarak savaş kışkırtıcısı olan ülke Çin'miş gibi gösteriliyor. Bu yolla Rusya'nın, dolayısıyla revizyonizmin ekmeğine yağ sürülüyor.

Oyunda "Ne Amerika Ne Rusya, Yaşasın Çin" diye bir slogan da var. Bu sloganın kullanılmasına, "Ne ABD, Ne Rusya, Bağımsız Türkiye" diyen devrimci ve yurtseverleri alaycı bir tarzda eleştirmek için gerek duyulmuş. Bu gereksinmenin altında yatan düşünce kendi gücüne güvenme ilkesinin reddinden başka bir şey değildir. Ülkemizde "Yaşasın Çin" diye slogan atan kimse yok ama, "Yaşasın Rusya" diye bağırtılanlar var. Yazar, bunları bütünüyle görmezlikten geliyor.

Oyunda dile getirilen sorunlara, yazar da oyundaki tiplerin dünya görüşü ile baktığından hiç bir çözüm getiremiyor. Yönetmenin oyuna bakışı da yazar ve oyundaki karakterlerin bakışından değişik değil.

Yazar, kendi çevresindeki tipleri olduğu gibi alıp sahneye getirmiş. Bunları yönlendirmeyi düşünmemiş.

Oyun, Nur ve Erol'un diskoteğe gidişi ve seyircinin de diskotek müziği ile tiyatrodan çıkışı ile son buluyor.

Yazarın belli bir siyasi çizgiye düşmekten ısrarla kaçınması, oyunda tutarsızlık, olumsuzluk, karmaşıklık olarak yansıyor. Yazarın bu kaçışı seyircinin gözünden kaçmıyor. Seyirci yazarın siyasi çizgisini tespit edebiliyor.

Oyun, sahne gerisine konulan bir ayna önünde oynanıyor. Seyirci oyunu seyrederken kendisini de bu aynadan seyrediyor. Oyunu izleyen bütün seyirciye sanki "siz de böylesiniz" deniliyor. Oyuna gelen seyirciler arasında, oyundaki tiplerin karakterini taşıyan kişiler olsa, dahi, onlara "siz hiç bir işe yaramazsınız" deyip diskotek müziği ile göndermek, onları karşı safa itmek, kimlerin işine yarar!... Oyundaki tipler, halkın safında da olabilir, karşı safta da olabilir. Doğru siyaset, bu kişileri halkın saflarına çekmektir. Oyun bu noktadan hareketle ve sağlıklı bir bakış açısı ile ele alınmalıydı.

Yazar, "İkili Oyun şimdi seyircinin tepkisine sunuluyor. Biz İkili Oyun'un kotarıcıları, onlardan alacağımız tepkilerle gerekirse oyunu bir kez daha yazıp, bir kez daha oynayacağız" diyor. Eğer yazar, oyunda kendisini seyreden seyircinin değil de, oyuna daha doğru bakabilecek halk kesimlerinden seyircinin tepkisini dikkate alıp bu sözünde durursa, seviniriz...

"İkili Oyun"un kahramanları!

Filmler

BABAM VE USTAM (Padre Padrone). Yönetmen/ Paolo ve Vittorio Taviani. Oynayanlar/ Omero Antonutti, Saverio Marconi, Marcella Michelangeli. 1977 Cannes Film Festivali'nde "en iyi film" seçilen ve Uluslararası Film Eleştirmecileri ödülünü alan ilginç bir çalışma. İtalyan sinemasının Taviani kardeşleri, Sardunya adasındaki bir küçük köylü ailesini ele alarak, yörede hâlâ varlığını sürdüren ortaçağdan kalma geri, feodal değerler sistemini sergiliyorlar. Okuması babası tarafından sürekli engellenen Gavino'nun yaşadığı düzene isyanı filmin ana teması. Geri toplumsal düzenin nasıl değişeceği konusunda bir şey söylememesi ise filmin başlıca eksikliği. "Babam ve Ustam" gerçekçi, duyarlıklı, etkili bir sinema dili taşıyor. (İstanbul KONAK ta 2. hafta).

● ÖZEL BİR GÜN (Una Giornata Particolare). Yön./ Ettore Scola, Oyn./ Sophia Loren, Marcello Mastroianni. Hitler'in Roma'ya geldiği 8 Mayıs 1938 günü, faşist düzen tarafından horlanmış ama buna rağmen faşizme karşı olmayan iki sıradan insanın duygusal yakınlaşması. Scola, düzene 6 çocuk yetiştirmiş mutsuz ev kadını Antonietta ile homoseksüelliği yüzünden radyodan atılmış spiker Gabriele'nin ilişkilerinden duygusal bir "aşk filmi" koyuyor ortaya. Film, faşizmi ciddi bir gözle sergileyemediği gibi ona ciddi bir eleştiri de getiremiyor. (İstanbul, Kadıköy KENT'de).

BEŞİNCİ TAARUZ (Sutjeska), Yön./ Stipe Delić. Oyn./ Richard Burton, Bata Zinoviyeviç, İrene Papas. 1943 yılında kendisinden beş kat güçlü faşist Alman ordusunu dağıtmayı başaran Yugoslav partizanlarının mücadele ve zafer destanı. Mevsimin en önemli filmlerinden olan "Beşinci Taarruz" halkların milli bağımsızlık ve direniş ruhunu yüksetiyor. Film, 1973 Pula Yugoslav Ulusal Film Festivalinde "En İyi Film" seçildi. (Eyüp MELEK, Edirne SEHAT, Adana, Samsun ve çevre illerindeki sinemalarda).

"Beşinci Taarruz"

● KADERİNİ ARAYAN ADAM (Monsieur Klein). Yön./ Joseph Losey. Oyn./ Alain Delon, Jeanne Moreau, Juliet Berto, Michel Lonsdale. Nazi işgali altındaki 1942 yılı Paris'inde, isim benzerliğinden ötürü Yahudi sanılıp polisçe izlenen bir tablo tüccarının (A.Delon) tedirginliği. Klein, Yahudi olmadığını ispatlamaya ve Yahudi Klein'ı bulmaya çalışacak ama başaramayacaktır. Toplumsal sorunları ve sınıf çelişkilerini sembolik hikayeler içinde ele almayı sürdüren ünlü yönetmen Losey, bu kez de Kafka'yı ve "Şato"sunu andıran bir hikaye ve anlatım içinde faşizmi ve Alman ırkçılığını eleştiriyor. Son tahlilde karamsar bir film olan "M. Klein" faşizme karşı mücadeleden hiç söz etmiyor. Yine de ilginç bir film. (İstanbul, KENT, MARMARA, KRİSTAL'de).

● CAMDAKİ KADIN (La Femme a sa Fenetre). Yön. Pierre Granier-Deferre. Oyn./Romy Schneider, Victor Lanoux, Philippe Noiret, Umberto Orsini, Gastone Moschin. Yönetmen Granier-Deferre'in 1968'de çektiği "Aile Şerefi" adlı filmi, feodal değerleri savunur bir nitelik taşıyordu. 1977'de yaptığı "Camdaki Kadın" da ise bir devrimciyi olumlu kişilik olarak gösteriyor... Film, 1936'da Yunanistan'da Franco'nun da desteklediği faşist Metaksas iktidarı günlerini, girişilen komünist avını ve önemli bir komünist liderle onu saklayan, koruyan ve onunla kaçmaya karar veren zengin ama mutsuz bir İtalyan markizinin duygusal ilişkilerini anlatıyor. Deferre'in oturmuş, ustalıklı bir sinema dili var. Yararlı, ilginç bir film. (İstanbul, DÜNYA ve GAZİ'de 2. hafta).

Oyunlar

"Toprak"

TOPRAK: Halk Tiyatrosu topluluğu tarafından kollektif olarak yazılmış. Anadolu köylerinde halka sunulmuş devrimci bir oyun "Toprak", Maraş'ta, Pazarcık'ın köylerinde 1975'de yaşanan toprak işgallerin, yöre köylülerinin toprak ağalarına karşı mücadelesini anlatıyor. Oyun da ağalık düzenin ülkemizi sömüren emperyalizme bağlı olduğu da vurgulanıyor. (Ankara Halk Tiyatrosunda).

● SAPAK Yazan Cengiz Gündoğdu. Kurtuluş Savaşında, emperyalistlere karşı yurdunu azimle savunmuş iki kuvay-ı milliyecinin savaş sonrasında ayrı sınıflara hizmet etmeleri nin hikayesi. Ağa oğlu yüzbaşı Yusuf, savaşmayıp karaborsa ile zenginleşmiş Latif Beyle birlikte çimento fabrikası kurarken, doktor yüzbaşısı Necati ezilen sömürülen işçilerin safında yer alıyor, sömürücü sınıflara karşı mücadeleye girişiyor. Eksikleri, hataları olmakla birlikte iyi oynanan, sürükleyici esas yönü olumlu bir eser. (İst. Harbiye Şehir Tiyatrosunda).

● EŞEĞİN GÖLGESİ. Yazan/ Haldun Taner. İstanbul Şehir Tiyatrolarında oynanan ilerici oyunlardan bir başkası. Taner, bir halk masalı anlatarak, toplumumuzdaki sınıf çelişkilerini göstermeye çalışıyor. İki emekçiden biri, ötekinden, üç kuruş fazla kazanmak için, kiraladığı eşeğin gölgesinde yattı diye gölge kirası istiyor Onu mahkemeye veriyor. Oysa kurulu hukuk düzeni onu davayı açtığına pişman ediyor. Daha canlı, daha etkili oynanabilecek olan oyun, yine de ilgi çekiyor. (İstanbul, Kadıköy Şehir Tiyatrosunda).

● CESARET ANA VE ÇOCUKLARI Yazan/ Bertolt Brecht. Brecht'in, 17. yüzyılda Almanya'yı tarih sahnesinden silen 100 yıl savaşlarını konu alarak, 1939 Almanyasının Hitler'ini eleştirdiği, emperyalist savaşa karşı çıktığı bir oyunu. Yönetmen, oyunun biçimsel yönlerine ağırlık vermiş, ana meseleyi tamamen ikinci plana itmiş. Bu şekliyle "Cesaret Ana" gereken etkiyi uyandıramıyor. Yönetmen, yeni bir dünya savaşına hazırlıklı olunması gereken günümüz şartlarında oyuna güncel bir yorum katmamış. Daha geniş eleştirisini yayınlayacağız. (İstanbul, Tepebaşı Deneme Sahnesinde).

FIRATIN CİNLERİ San Remo Film Festivalinde finale kaldı

Sinema mevsiminin iddialı yerli filmleri arasında bulunan "Fıratın Cinleri" katıldığı Uluslararası San Remo Film Festivalinde, 400 film arasından son 12 film arasında kalmayı başardı.

Filmin topraksız ve az topraklı Fırat köylülerinin toprak ağasıyla mücadelelerini ele aldığı, Ortaçağ artığı feodal düzeni sergilediği yoksul köylülerin yaşama şartlarını, sağlık sorunlarını, nasıl sömürülüp horlandıklarını anlattığı belirtiliyor.

1977 yazı boyunca Siverek, Kahta ve Fırat yöresinde çevrilen film, Osman Şahin'in son baskısı May Yayınlarınca yapılan "Kırmızı Yel" kitabındaki iki hikayeden uyarlandı. Senaryosunu İhsan Yüce yazdı. Film, Yeşilçamda uzun yıllar kurgu uzmanı olarak çalışan Korhan Yurtsever'in de ilk yönetmenlik denemesi oluyor. Başrollerini Aytaç Arman, Betül Aşçıoğlu, Tugay Toksöz, Menderes Samancı, Mete Sezer ve İhsan Yüce paylaşıyorlar.

13-20 Mart tarihleri arasında yapılan San Remo Festivalinde ödüller 25 Mart tarihinde (bugün) açıklanacak.

Devrek Amatörler Tiyatrosu kuruldu

Zonguldak'ın Devrek İlçesinde amatör tiyatrocular bir topluluk oluşturdular. Devrek Amatörler Tiyatrosu (DAT) adını alan topluluk, sanatın devrimci mücadelenin hizmetinde olması gerektiğini savunmaktadır.

Bölgelerinde tiyatro sevgisini yaymayı amaçlayan DAT, iki süper devlete , revizyonizme ve faşizme karşı mücadelede tiyatroya da önemli görevler düştüğünü belirtmiştir.

İlk olarak 18 Martta "Halkın Gücü" adlı kollektif oyunu sergileyen topluluk, Devrek'te büyük ilgi görmüştür. Oyun 25 Marta (bugün) yeniden sunulacaktır.

Devlet Tiyatrosu çalışanları sosyal haklarını istediler

Mart ayı başlarında Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar ile görüşen Devlet Tiyatroları Çalışanları Derneği (DETÇA) yetkilileri, Bakana yoksun oldukları sosyal hakları anlattılar ve çözümler bulunmasını istediler. DETÇA Başkanı Alp Öyken şunları söyledi:

"Her an iş kazası ile karşı karşıya olan Devlet Tiyatrosu çalışanları, gerekli sağlık ve can güvenliği önlemlerinden yoksundurlar (...) Yüzde 90'ımız kirada oturmakta ve aldığımız ücretler ancak kirayı karşılamaktadır.

1971 tarih ve 1475 sayılı İş Kanunu gereğince işçi sayılmaları gerektiği halde, bu uygulamanın yapılmadığını söyleyen Öyken, sekiz saatlik iş günü, çocuklarının bakımı için kreş gibi başka temel taleplerinin de bulunduğunu belirtti.

A.A. Jdanov
Edebiyat, Müzik ve Felsefe Üzerine
BORA yayınları
10 TL.
Genel Dağıtım : TÜR-DA
Hamam Sok. 4/2 Cağaloğlu — İstanbul

RADYO

TRT 1

05.05 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Bolgesel Yayın
09.02 Çocuk Saati
10.01 Arkası Yarın (Büyük Otel 12-Son/Wicki Baum)
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları (Türk Halk Müziği)
13.30 Bolgesel Yayın
15.01 Şarkılar
15.45 Silahlı Kuvvetler Saati
16.05 Çok Sesli Koro
16.20 Halk Müziği
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
18.00 Bolgesel Yayın
19.00 HABERLER
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Şarkılar ve Saz Soloları (Nermin Demirçay)
21.02 Türkçe Hafif Müzik
21.17 Şarkılar (Hüseyin Gökmen)
21.30 Dinleyici İstekleri
23.00 HABERLER
22.02 Şarkılar Geçidi
22.30 Türk Yorumcuları, Türk Besteçileri
23.10 Cumartesiden Pazara
01.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar (M.Yıldırım)
09.40 Sularımızdaki Servet
10.30 Yazılarda Şiirlerde Yaşama Sevinci
11.00 Taş Plaklarda
11.20 Türküler (Atilla İçli)
11.35 Siyasal Hayat-Siyasal Güçler
12.10 Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah
12.30 Kadınlar Topluluğu
13.30 Halk Ozanları
14.00 Öğretmenler Odası
14.20 Şarkılar (Recep Birgit)
14.40 Çevre Sorunları
15.00 Küçük Konser
15.30 Trafik
15.50 Folklorumuzdan
16.20 Arkası Yarın
17.00 Saz Musikimiz
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Bestenin Saati
18.45 Türküler (N.Camlıdag)
19.45 Beraber Şarkılar
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Severler İçin
21.30 Erkekler Faslı
22.00 Türküler, Oyun Havaları
22.30 Gece Konseri (Strauss)
23.00 Türküler
23.15 Şarkılar (Sevim Süer)
23.35 Türk Hafif Müziği

TRT 3

07.02 Salon Orkestraları
08.00 Sabah İçin (Strauss, Weber, Rashmaninof, Scrumann)
09.00 Sabah Konseri (Bach, Vivaldi, Rachmaninof)
10.00 Türküler, Oyun Havaları
10.30 Müzik Stüdyosundan
11.15 Öğleye Doğru (Schubert, Paganini, Sarasate)
12.15 Türküler Geçidi
12.45 Tatil Müziği
13.15 Türk Musikisi Sözlüğü
13.45 Müzik Köşesi
14.30 Türk Bestecileri
15.00 THM Toplu Programı
15.30 Küçük Konser (Paganini, Liszt)
16.00 Saz Eserleri, Tanbur Soloları
16.30 Barok Müzik (Corelli, Cimarosa)
17.00 THM Kadınlar Topluluğu
17.30 Gençlerle Birlikte
18.30 Türk Bestecileri
19.00 Cumartesi Konseri (Haendel, Hacaturyan, Strauss)
20.00 Müzik Sözlüğü
21.30 Senfonik Müzik (Beethoven, Prokofiev)
22.30 Klasik Türk Müziği Korosu
23.00 Gecenin Konseri
24.00 Gece ve Müzik

TELEVİZYON

18.00 LASSIE (ANA KARTAL)

18.30 ATLI KARINCA

Bugünkü çocuk eğlence dizisinde Meslek Oyunu, Televizyon Oyunu ve Kelime Oyunu yer alıyor. Metin yazarı: Ergun Sav. Oynayanlar: Levent Öktem, Selçuk Yöntem, Rüçhan Çalışkur, Zuhal Yöntem. Yapım-yönetim: Canan Arısoy.

19.00 SPENCER'İN PİLOTLARI

20.00 HABERLER

20.45 BEŞ DAKİKA (CAFER'İN ÇİLESİ)

Bugünkü programda, esnaf ve zanaatkarların dükkanlarına sohbet etmeye gelen eş-dost yüzünden uğradıkları kayıpları anlatan bir skeç yer alıyor. Oynayanlar: Şener Kökkaya, Suat Ülhan, Savaş Yurttaş, Cavidan Polatkan.

20.50 BİZDEN SİZE

Programa katılan sanatçılar: Güzide Kasacı, Orhan Şener, Bedia Akartürk, Muammer Aslaner, Zerrin Özer, Osman Yağmurdereli, Yasemin Kumral, Zaliha, Nilüfer, Kayahan, Tanju Okan, Sevda Karaca, Barış Manço, Zeki Müren, Ahmet-Zuhal çiftinden akrobasi. Nokta ile Virgül. Yapım-yönetim: Erşan Başbuğ.

21.50 TV'DE SİNEMA (HONG KONG'LU KONTES)

TV'DE SİNEME (Hong-Kong'lu Kontes) Charles Chaplin'in 1966'da çevirdiği son filmi. İşi ile yeni tanıdığı kadın arasında bocalayan bir ABD Suudi Arabistan büyükelçisinin hikayesi. Star sistemine sırtını dayamış bir aşk filmi. Sophia Loren ve Marlon Brando oynuyorlar.

23.20 GÜNE BAKIŞ

7'den SPOR 70'e

Gençler Basketbol Birinciliği sürüyor

Sakarya-Türkiye Genç Kızlar ve Erkekler Basketbol Şampiyonası karşılaşmalarına Sakarya Kapalı Spor Salonunda yapılan maçlarla devam edildi. Şampiyonanın ikinci gününde alınan sonuçlar şöyle,

Kızlarda, Amasya Merzifon Lisesi 34-İçel Tevfik Gür Lisesi 20; İstanbul Atatürk Lisesi 48-Ankara Mimar Kemal Lisesi 29; İstanbul Kadıköy Lisesi 52-İzmir 50. Yıl Lisesi 36.

Erkeklerde, Ankara TED Koleji 76-İstanbul Sen Benua Lisesi 66; Ankara Yükselis Koleji 69-İçel Tarsus Amerikan Koleji 57; İzmir Karşıyaka Lisesi 66-İstanbul Avusturya Lisesi 56.

Karşılaşmalar devam ediyor.

Yıldızlar Hentbol Grup Birinciliği başladı

MERSİN-(AA)

Ortadereceli Okullar Türkiye Hentbol Grup Birinciliği önceki gün Mersin'de başladı.

Edip Buran Spor Salonunda yapılan birinciliğe Ankara, Adana, Eskişehir, İzmir, Konya, Van, Gaziantep, Kayseri illeri kız ve erkek birincileri katıldı. Grup birinciliği Pazar günü sona erecek.

İçel grubunda birinci ve ikinci olan takımların 4-7 Mayıs tarihlerinde Konya'da yapılacak Türkiye Hentbol Birinciliğine katılacağı bildiriliyor.

Gedikpaşa, Maltepe ile berabere kaldı

İSTANBUL (THA)

İstanbul Amatör Futbol Şampiyonasının final grubu karşılaşmalarına dün Vefa Stadında devam edildi.

Şampiyonluğu garantileyen Gedikpaşa, Maltepe ile 1-1 berabere kaldı. Tekel ise Yalova'yı 2-1 yendi.

KISA/KISA

● Federasyon Kupası Genç Erkekler Voleybol Müsabakaları Konya'da başladı. Müsabakalara Konya, İçel, Bolu, Ankara ve Diyarbakır bölge birincileri katılıyor. İki gün sürecek karşılaşmada ilk sırayı alacak ekip, Türkiye Şampiyonasında oynama hakkını elde edecek.

● 7-11 Mayıs tarihleri arası da Ankara'da yapılacak Balkan Şampiyonasına katılacak Basketbol Milli Takımımız hazırlıklarına Ankara ve İstanbul'da basladı.

Atletizmi geliştirmek amacıyla üç ilçede yarışlar düzenleniyor

ADANA (AA)

Adana'da Atletizmi Sporunu geliştirmek ve kalkındırmak amacıyla düzenlenen yarışmalara bu hafta Saimbeyli, Tufanbeyli ve Ceyhan ilçelerinde devam ediliyor.

Adana atletizm ajanlığından verilen bilgiye göre yarışmalar bugün saat 11.00'de Saimbeyli'de, saat 14.00'de Tufanbeyli'de, pazar günü de Ceyhan'da yapılacak.

Küçükler, yıldızlar ve gençler kategorilerinde yapılacak olan yarışmalara kız ve erkek, sporcular katılacak.

Günün programı

FUTBOL
III. Lig
Ankara, İnönü Stadı.
ANKARA DEMİRSPOR-BEYKOZ
İzmir Alsancak Stadı
GÖZTEPE- SİVASSPOR
III. Lig
TOKATSPOR- ÇORUMSPOR
BASKETBOL
Ankara Atatürk Spor Sarayı
MUHAFIZGÜCÜ- GALATASARAY
DSİSPOR- ECZACIBAŞI
İstanbul Anadolu Spor Sitesi
FENERBAHÇE- TOFAŞ SAS
İzmir Atatürk Spor Salonu
KARŞIYAKA-YENİŞEHİR MEYSU

İLKOKULLARARASI BASKETBOL ŞAMPİYONASININ ARDINDAN

Suphi Karacadağ

Bugün günlerden 17 Mart Cuma Kadıköy Halk Eğitim Merkezinin kantini, basketbol sahası ve tribünleri cıvıl cıvıl çocuk sesleriyle dolup taşıyor. Bu gün oynanacak maçlar, İstanbul ilkokullar kız-erkek basketbol birinciliklerini belirleyecek. Dikkati çeken şey salonu dolduran çocukların çoğunun maç yapacak sporcular olması. Hemen eşofmanlı miniklerden birine yaklaşıp bunun nedenini soruyoruz. Sizi seyretmesi gereken okul arkadaşlarınız nerede? "Bizden başka kimse yok abi. Arkadaşlarımız şu anda derstedirler. Maç saatleri hep ders zamanına rastlıyor, onun için kimse gelemiyor. Gelebilselerdi ne kadar iyi olurdu..." İlk maç kızların. Maç sonuçlanıyor. Kızlarda Selimiye İlkokulu birinci. Rakip Yıldırım ilkokulu şampiyon takımın oyuncularını kucaklıyor. Herkes birbirini alkışlıyor. İşte amatörlüğün en güzel yönü. Yerinde bir deyimle çocuklar gibi sevinen Selimiye'nin Antrönörü Ragıp Tekin maçtan hemen sonra şunları söylüyor:

"Bu şampiyonaya iki ay gibi kısa bir sürede hazırlandık. Bakanlığın bize hiç bir katkısı olmuyor. Neyse ki Selimiye bölgesindeki halk kitle sporunu kavramış, ileri görüşlü insanlardan oluşuyor. Benim takımım öbür takımlardan çok daha fazla imkanlara sahip. Bu çocuklar Türkiye Spor Yazarları Derneğinin de takımı olduğu için dernekten de yardım görüyoruz."

İkinci maç erkekler şampiyonunu belirledi. Şampiyon takımın Antrönörü "Gazi İlkokulu kendi yağıyla kavrulmaya çalışıp bu duruma geldi" deyip ayrıldı yanımızdan.

Maçlardan yaşanan heyecan hele antrönörlerin kritik anlarda ayağa fırlamaları görülecek şey. Milyonlar kazanan profesyonel yöneticiler kazanılacak para bir yana içten gelen sevgi dürtüsüyle ayağa fırladılar mı acaba şimdiye kadar?

Aksaray Mahmudiye İlkokulunun Antrenörü Levent Apaydın kendi deyimiyle, kendini bu işe adamış biri. Bir dokun bir ah dinle derler ya bizde Apaydın'a bir dokunduk, İşte dinlediklerimiz:

"Sorunlarımızı soruyorsunuz nerden başlasam bilmem ki? Oynanan maçlara saha doktoru gelmiyor. Sakatlanan bir çocuğun tedavisini kim yapacak? Çocuğa bir şey olursa sorumlusu kim olacak? Bu tür maçlara Federasyon önem vermiyor. Hal böyle olunca hakemler hiç önem vermiyor, sizinde gördüğünüz gibi lacivert pantolanla maç yönetiyorlar. Sonuçların doğruluğunu kontrol edecek saha müşahidi yok. Sözün kısası burada bizden başka kimse yok. Milli Eğitim Bakanlının, Gençlik ve Spor Bakanlığının bize ilgi göstermesi lazım, karşılıksız yardım yapmasını öğrenmesi lazım. Çocuklar kendi malzemelerini kendileri alıyor. Topları Okul Aile Birliği dar gelirli aileden zarzor topladığı parayla alıyor. Şunu iyi bilmeliyiz: Dış ülkelerde 3 yaşındaki çocuk yüzme havuzuna atılıp yüzme öğretiliyor. Çocuklarımıza spor yaptırmazsak geleceğimiz kapkaranlık olur. İlgililer, amatörlere eğilirse ancak o zaman sesimizi tüm dünyaya duyurabiliriz. Ayrıca şunuda belirtmeden geçemiyeceğim. Profesyonellere verilen milyonların Türkiye sporuna hiç bir katkısı olamaz."

Bu sözler Türkiye'deki tüm amatörlerin ortak sorunlarını az çok dile getiriyor. Bu sorunları çözmek onun bunun değil yine tüm amatörlerin elinde. Ama ne zaman?

Tek bir yürek, tek bir yumruk olunduğu zaman...

Mahmudiye İlkokulu ile Gazi İlkokulu arasında yapılan final maçından bir an. (fotoğraf: Aydınlık)

İstanbul İlkokullararası Erkekler Basketbol Şampiyonu Gazi İlkokulu toplu halde (Fotoğraf: Aydınlık)

ECEVİT: "Halkın Ümraniye

(Baştarafı 1. sayfada)

çevreler istismar ediyor. Bu istismarlara halk da karıştırılmak isteniyor. Bu mahallelerdekigecekondularda oturan yoksul insanların olaylarla hiç bir ilgisinin bulunmadığına inanıyorum."

Ümraniye olayı sanıklarının yakalandığını söyleyen Ecevit, İstanbul Üniversitesi katliamı sorumlularının niye yakalanmadığı sorusuna "bazı ipuçları vardır, ancak kesin birşey yoktur" karşılığını verdi.

GENELGE YAYINLANACAK

Ecevit yapılan aramalarla ilgili görüşlerini de şöyle açıkladı: "Yapılan aramalarda bulunanlarla ilgili olarak, bazı açıklamalar yapılıyor şu kadar silah ve sağ ya da sol yayın ele geçirildi deniyor. Ben buna da karşıyım. Biz kimin ne okuduğuyla ilgili değiliz, kimin ne yaptığıyla ilgiliyiz. İçişleri Bakanı bu konuda bir genelge yayınlayacak."

BUTTO'YU MİSAFİR ETMEYE HAZIRIZ

Pakistan eski Başbakanı Butto'yaverilen idam cezasına da değinen Ecevit, Butto'yu Türkiye'de misafir etmeye hazır olduklarını belirtti.

Başbakan Uluslararası Para Fonu ile yapılan görüşmelerde hükümetin ödün vermediğini iddia ederek imzalanan anlaşmanın beklenenden daha iyi olacağını söyledi. Ecevit anlaşmanın Türkiye'ye yeni kredi sağlayacağını, borçların yeniden taksitlendirilmesini ise kolaylaştıracağını ileri sürdü.

Ecevit Maliye Bakanı Müezzinoğlu'nun Washington'daki temaslarını tamamladıktan sonra Paris'e geçerek Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) yetkilileriyle görüşeceğini de bildirdi. Ecevit'in açıklamasına göre Müezzinoğlu OECD yetkilileriyle Türkiye'ye yardım konusunun yeniden işlerlik kazanmasını görüşecek.

Yüksek Askeri Mahkeme Hükümetin Ersun'la ilgili talebini reddetti

ANKARA

Yüksek Askeri İdare Mahkemesi, Hükümetin eski Kara Kuvvetleri Komutanı Emekli Orgeneral Namık Kemal Ersun'u görevine iade eden kararının düzeltilmesi için yaptığı başvuruyu reddetti.

Ersun geçen yıl emekliye sevkedilmişti. Ancak Ersun, bu karara itiraz etmiş ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, Ersun'un başvurusunu kabul ederek emeklilik kararını iptal etmişti.

Başbakanlık ve Milli Savunma Bakanlığı ayrı ayrı başvurarak Askeri Yüksek İdare Mahkemesinden "tashihi karar" istemişlerdi.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi bu "düzeltilme" istemini reddeti ve emekliye sevkedilen Orgeneral Namık Kemal Ersun'un K.K.K görevine iadesi gerektiğine karar verdi.

28 Mart günü kanuni görev süresi sona erecek olan N.K.Ersun'un o tarihe kadar Kara Kuvvetleri Komutanlığına getirilmemesi halinde, idare aleyhinde maddi ve manevi tazminat davası açacağı, Namık Kemal Ersun'un avukatı tarafından açıklandı.

Kıbrıs'taki...

(Baştarafı 1. sayfada)

di. Ayrıca bu grubun başını, Rauf Nenktaş'ın oğlu Raif Denktaş'ın çektiğini açıkladı.

Konuk, yaklaşan parti kurultayı için Raif Denktaş takımının yaklaşan parti kurultayı için MHP'lileri kurultay üyesi seçtirmeye çalıştıkları ve Başbakan adaylarının da Fazıl Küçük'ün yeğeni Tarım Bakanı İrsen Küçük olduğunu söyledi.

Basın toplantısında mazot fiyatlarının artmasına da değinen Nejat Konuk, buna Türkiye'dekifiyatartışlarının ve Türk lirasının dolar karşısında değer kaybetmesinin yol açtığını açıkladı.

Öte yandan Nejat Konuk'un Başbakanlıktan, Ulusal Birlik Partisi Başkanlığından ve Parti üyeliğinden istifa etmesi üzerine bir bildiri yayınlayan ana muhalefet partisi Kıbrıs'ta erken seçime gidilmesini istedi.

Belçika...

(Baştarafı 1. sayfada)

si bekleniyor. İkili görüşmelerde Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile olan ilişkileri ve iki ülke arasındaki iktisadi ve siyasi konuların ele alınacağı bildiriliyor.

Dışişleri Bakanlığından yapılan açaklamalara göre, Avrupa'nın birliği, dünya barışının korunması ve Üçüncü Dünya ile ilişkiler temelinde bir dış siyaset izleyen Belçika'nın Türkiye ile ilişkilerini geliştirmek istediği belirtiliyor.

Yurtsever Savcı Doğan Öz

(Baştarafı 1. sayfada)

Emniyet yetkilileri Doğan Öz'ü öldüren kurşunların üç-dört metre uzaktan sıkıldığını ve dokuz milimetrelik olduğunu bildirdiler. Olayın soruşturmasını ise Yılmaz Baktır ve Faruk Öz adlı Savcı yardımcıları üstlendi. Adalet Bakanı Mehmet Can da olay yerinde inceleme yaptı.

HUKUK ÇEVRELERİ: "CESUR BİR KİŞİ OLDUĞU İÇİN ÖLDÜRÜLDÜ"

Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcılarından Doğan Öz'ün herkesin işe gittiği bir saatte cinayete kurban gitmesi büyük tepkiyle karşılandı. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü Cemalettin Ali Kaşifoğlu cinayeti "çok vahşi bir olay" diye niteledi. Yüksek Mahkeme çevreleri Savcı Öz'ün öldürülmesini kınarken, Doğan Öz'ün ileri görüşlü ve olayların cesaretle üzerine giden bir kişi olduğu için öldürülduğünü söylediler. Ankara Hukuk Fakültesi öğrencileri de düzenledikleri forumla olayı protesto ettiler.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Kâni Vrana savcı Öz'ün ölümünü "nefretle kınadıklarını" açıkladı. Yargıtay, Danıştay, Yüksek Hâkimler Kurulu, Yüksek Savcılar Kurulu üyeleri de yaptıkları açıklamalarla Öz'ün katledilmesini şiddetle protesto ettiler.

İSTANBUL VE İZMİR BAROLARININ AÇIKLAMASI

İstanbul Baro Başkanı Orhan Apaydın, suçlulardan derhal hesap sorulmasını isterken, İzmir Baro Başkanı Cengiz İlhan da yargı organlarının yıldırılamayacağını bildirdi.

ANKARA BARO BAŞKANI EVREN:

Ankara Barosu Başkanı Teoman Evren, Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesini kınayarak olayı menfur bir suikast olarak niteledi.

MEM-DER Genel Başkanı Şamil Perk ise, Doğan Öz'ün, faşist cinayet ve tertiplerin üzerine cesaretle yürüdüğü için katledildiğini söyledi.

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit, Doğan Öz'ün bir öğrenci yurdunda arama yapılmasını öngördüğü için vurulduğunu belirterek, katilleri azmettirenlerin belli olduğunu söyledi. Birgit, şöyle konuştu: "Onları azmettirenler, anarşiden sözde şikâyet eden, ama bu olaylar sürdükçe sevinçlerini gizleyemeyen eski cephecilerin bir bölümüdür."

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ve Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu üyesi Mucip Ataklı da yaptıkları açıklamalarda cinayeti kınadılar.

"TÜRKEŞ'TEN, KABADAYI'DAN CESARET ALDILAR"

CHP Afyon Milletvekili Akın ve Denizli Milletvekili Gazalcı ise Doğan Öz'ü öldürenlerin MHP Genel Başkanı Türkeş ile Grup Başkanvekili Kabadayı'nın maksatlı konuşmalarından cesaret aldıklarını söylediler.

Kabadayı, 25 Ocak 1978 günü Meclis'te yaptığı konuşmada, Doğan Öz'ün Site yurdunda yaptırdığı aramayı, 'maksatlı ve kasıtlı' olarak nitelendirmiş ve şöyle konuşmuştu: "Sayın savcıyı kâhinler mi çağırdı, falcılar mı çağırdı? Eren evliyalardan mı istimdat etti? Bu tabancayı, bıçağı nasıl bulduğunun endişesini, şüphesini taşıdığımızı yüce Meclise ve mesul hükümete bildiriyorum."

CHP'li milletvekilleri Akın ve Gazalcı yaptıklarını ortak açıklamada, Savcı Öz'ün Site Yurdunu Levent Özyörük'ün katillerini bulmak için arattırdığını ve katili yakalattığını hatırlattılar.

BU CİNAYETLER DURMAYACAK MI?

Muhabirimiz, yurtsever Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesi üzerine Baymdır Sokaktaki evine gitti.

Baymdır Sokağı Işık apartmanının 19 numaralı dairesinde toplanan Adliye personelinden biri şöyle diyordu: "Doğan bey Ankara'da öldürülen devrimci öğrenci Levent Özyörük'ün katillerini bulmak için sık sık Site Yurdunu arattırdı. Birkaç defa de tehdit edildi. 'Öldürülürsem de bu yolda öldürüleyim' diyordu.

Doğan Öz'ün bir öğrenci yurdunda arama yapılmasını öngördüğü için vurulduğunu belirterek, katilleri azmettirenlerin belli olduğunu söyledi. Birgit, şöyle konuştu: "Onları azmettirenler, anarşiden sözde şikâyet eden, ama bu olaylar sürdükçe sevinçlerini gizleyemeyen eski cephecilerin bir bölümüdür."

Başbakan Ecevit, Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesine ilişkin açıklamasında cinayetin hukukçuları sindirmeyi amaçladığını belirterek, "tedhişçiler kanlı ellerini adalete uzattılar" dedi. Ecevit, yargı organlarının, tüm savcı ve hakimlerin, bu olaydan dolayı yılgınlığa düşmeden görevlerini sürdürecekelerine inandığını söyledi.

Adalet Bakanı Mehmet Can da cinayetin daha önceden planlandığına işaret ederek, "Doğan Öz'ün planlı bir saldırıya uğrayarak öldürülmesi olayı, siyasal cinayetlerin adelet örgütüne kadar uzandığını gösteren önemli ve üzerinde dikkatle durulması gereken bir aşamasıdır" şeklinde konuştu.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay ise, Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz'e gönderdiği telgrafta, saldırının insanlık dışı olduğunu belirtti.

MHP Genel Başkan Yardımcısı Somuncuoğlu ise, cinayetin "komünistler" tarafından işlendiğini iddia etti.

TÜM ADLİYECİLER DERNEĞİ

Gazetemize özel bir demeç veren Tüm Adliyeciler Derneği Başkanı Fahrettin Tekinalp "tüm adliyeciler olarak hunharca yapılan tecavüzü hefretle kınıyoruz. Bunun hesabı er geç sorulacaktır" dedi.

DOĞAN ÖZ İÇİN BÜYÜK BİR TÖREN YAPILACAK

Savcı Öz'ün cenazesi pazar günü düzenlenecek bir törenle kaldırılacaktır. Töreni Adalet Bakanlığı ve Ankara Savcılığı mensuplarından oluşan bir komite düzenleniyor. Doğan Öz için sabah 11'de Adalet Bakanlığı önünde saygı duruşu yapılacak. Maltepe Camiinde kılınacak öğle namazından sonra cenaze toprağa verilmek üzere Afyon'un Sultandağı ilçesine götürülecek. Cenaze törenine Ankara'da bulunan tüm yargı organları mensupları ile avukatların katılacağı bildiriliyor.

KAYIP

Karşıyaka Tekel Satıcı Ruhsat teskeremi kaybettim. Hükümsüzdür.
Erol ÖZDEMİR

ALINTERİ...

(Baştarafı 1. sayfada)

di. Ecevit hükümeti bu tedbirlerin büyük bir kısmını gerçekleştirdi. Devalüasyon yapıldı. Faiz oranları yükseltildi. Temel maddelere zam yapıldı. Bütçe harcamaları ve kamu yatırımları azaltıldı.

Kısacası hükümet, IMF kredilerini ele geçirebilmek için üzerine yüklenen görevlerin büyük bir kısmını yerine getirdi. Şimdi sıra IMF'nin önerisi olan bir dizi yeni tedbirin gerçekleştirilmesinde. Bu tedbirler, tüketim talebinin kısılması, vergi hadlerinin yeniden düzenlenmesi ve işçi ücretlerindeki artışların kontrol altına alınması.

Vergi hadlerinin yeniden düzenlenmesi ile ilgili kanun tasarısı Maliye Bakanlığı tarafından hazırlandı. Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlarından oluşan bir komisyon tarafından inceleniyor. Yakında Meclise götürülecek.

Kanun tasarısı gerçekleştiği takdirde, devlet bütçesinde "gelirler" yazan hanenin bütün yükü bir kere daha işçilerin, memurların, dar gelirli emekçilerin üzerine binecek. Bundan böyle ücretler, prim, yakacak, ayakkabı ve benzeri bütün yan ödemeler toplanarak işçilerin eline geçen toplam gelir üzerinden vergiye tabi olacak. Oysa şimdiye kadar işçilerin eline geçen paraların yüzde 46'sı ücret dışı gelirlerden meydana geliyor ve daha düşük oranlarda vergilendiriliyordu.

Öte yandan, kıdem tazminatlarının bir bölümü de vergi kapsamına alındı. Tasarıya göre 25 yıllık alınterinin karşılığında emekli olan ve 10 bin lira ücret alan bir işçi 45 gün üzerinden tazminat alırken eline geçecek olan 375 bin liranın 290 bin lirası üzerinden vergi ödeyecek. Yani işçinin eline geçecek olan kıdem tazminatının yüzde 70'i vergilendirilecek.

IMF'nin önerdiği tedbirler hep ücretlerin, kıdem tazminatlarının başında mı patlayacak?

Toprak ağalarının, tefecilerin bu günkükanunlarınsınırları içinde dahi ödemeleri gereken vergi miktarı 40 milyar lira. Ödedikleri ise sadece 475 milyon lira. Vergilerin yüzde 63'ünü ödeyenlerin üzerine kambur üstüne kambur yıkmak neyin nesi? Hangi anlayışın meyvesi?

Halka hizmet etmek isteyen hükümetler ücretlerin, kıdem tazminatlarının, maaşların, her geçen gün daralmakta olan gelirlerin yakasından düşmek zorundalar.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)

yolculuğunda Federal Almanya'ya da uğrayarak Başbakan Helmudt Schmidt ile görüşecek. Türkiye Federal Almanya temaslarında, NATO ve AET ile ilişkiler yanısıra kredi ve askeri malzeme alımı üzerinde durulması bekleniyor. Ecevit'in Almanya ziyareti sırasında Sosyal Demokrat Parti Başkanı Willy Brandt'la da görüşeceği bildirildi.

Ecevit'in NATO görüşmelerini fahri başkan olarak açacağı belirtiliyor. Her yıl alfabetik sırayla yapılan NATO zirvesi başkanlığı sırası bu yıl Türkiye heyetinde.

NATO zirvesi sırasında Ecevit, Yunanistan Başbakanı Karamanlis ve Birleşik Amerika Başkanı Carter ile de ayrı ayrı görüşecek. Ecevit 2 Haziran'da toplanacak Birleşmiş Milletler silahsızlanma özel oturumunda Türkiye'nin silahsızlanmaya ilişkin görüşlerini açıklayacak.

Batıya yaptığı ziyaretten sonra 15-16 Haziran'da Ecevit Rusya'ya gidecek. Ecevit'in gezisinde Dışişleri Bakanı Ökçün'ün de katılacağı, verilen haberler arasında.

Baştürk...

(Baştarafı 1. sayfada)

gürlükler için halkımıza ve işçi sınıfımıza soz veren siyasal partinin başkanı ve başbakan bu eylemi yadırgadı ve karşı çıktı. Ancak DİSK'in doğru tavrını bütün anti-faşist güçler destekledi. DİSK'i yanlız bırakmadı. DİSK'in asıl destekçisi örgütün kendisi oldu. Amacına uygun düşen ve oturan harekete sahip çıktı."

Ankara'da ihtar direnişine katılan öğrenciler hakkında liste tutuluyor

ANKARA (AYDINLIK)

DİSK'in 20 Martta düzenlediği "Faşizme İhtar" direnişini destekleyen birçok okulda, Milli Eğitim Bakanlığının talimatıyla, öğrenciler hakkında listeler oluşturuluyor.

Ankara Devrimci Liseliler Birliği (DLB) Başkanı Murat Özdemir, bu konuda bir açıklama yaparak Mimar Kemal Lisesi Müdürü Coşkun Dağıstanlı'nın 20, Çankırı Lisesi Müdürü Ahmet Ünal'ın 115, Anıttepe Lisesi Müdürünün ise 15 kişilik ihbar listeleri hazırlattığını belirtti.

İZMİR'DE

İzmir Vali Vekili Muammer Durak, Milli Eğitim uzmanlarınca yürütülen, direnişe katılan öğretmenleri saptama çalışmasının tamamlandığını açıkladı. Buna göre 84 okuldan 833 öğretmen hakkında idari soruşturma açıldı.

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Niyazi Ağırnaslı, "Faşizme İhtar" direnişine katıldıkları için yargılanacakların savunma larını üstleneceklerini açıkladı.

Faşizme İhtar direnişinin halkımızın bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin bir parçası olduğunu söyleyen Ağırnaslı, "Özgürlükçü demokrasiden yana tüm güçleri birleştirmek yolunda, iki milyona yakın halk evlatlarının katıldığı, Faşizme İhtar eylemi, kaynağını Anayasamızdan almaktadır." dedi.

KONYA'DA

İstanbul Üniversitesi olaylarını protesto için iki saatlik direnişe geçen öğretmenler hakkında soruşturma açıldı.

Şimdiye kadar Konya merkezinde ve ilçelerinde direnişe katılan 76 öğretmeninin ismi saptandı. Saptama işlemi devam ediyor.

Carter: Kıbrıs'ta görüşmelerin yakında başlayacağını kuvvetle umuyorum

AYDINLIK

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Jimmy Carter Kıbrıs'ta verimli görüşmelerin yakında başlayacağını kuvvetle umduğunu açıkladı.

Üç ayda bir Amerikan Kongresine Kıbrıs konusunda bir rapor sunan Carter, 23 Mart tarihli son raporunda Ecevit hükümetinin göreve başlamasından bu yana gelişmeleri özetledi. Waldheim'in ve Vance'ın bölgeyi ziyaretlerine değinen Carter, Birleşmiş Milletler Genel Serketerinin çabalarını desteklediklerini belirtti.

Carter raporunda, "Kıbrıs Türkleri görüşme zemini oluşturacak toprak ve anayasa konularına ait önerilerini saptamaktadırlar. Bu öneriler Mart ayı içinde hazır olacak. Genel Sekreter de toplumlararası görüşmeleri başlatacak" dedi.

Maliye Bakanlığı..

(Baştarafı 1. sayfada)

sındaki bazı pürüzleri ortadan kaldırmak amacıyla yapıldığını öne sürdü.

Ancak bu açıklama konuya hâlâ açıklık getirebilmiş değil. Zira 1927 sayılı yasa ile 1475 sayılı iş kanunu arasındaki boşlukların ve çelişkilerin işçiler ve memurlar aleyhine yorumlanması mümkün.

Bu konuda Maliye Bakanlığı yetkilileri ANKA ajansına verdikleri demeçte "gerekirse bu maddeye açıklık getirilebilir" yollu muğlak ifadeler kullandılar. İşçiler ve memurlar ise yeni kanun tasarısına bir an önce açıklık ve kesinlik kazandırılmasını bekliyorlar.

Amerikalı Senatör Javits Ankara'ya geldi

ANKARA(AYDINLIK)

ABD Kongresinin Cumhuriyetçi Senatörü Jacop Javits Türkiye'nin ABD ve NATO ile ilişkileri konusunda görüşmeler yapmak üzere dün Ankara'ya geldi.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ve Başbakan Bülent Ecevit ile görüşen Senatör bugün de Savunma Bakanı Hasan Esat Işık ile görüşecek

ABD Senato Dış İlişkiler Komisyonu üyesi olan Javits'in temaslarında özellikle Nisanın ilk haftalarında Carter yönetimi tarafından Kongreye sunulacak olan Türkiye-Amerika Ortak Savunma Anlaşması üzerinde durulacağı öğrenildi.

Amerikan Temsilciler Meclisi üyesi Stephan Solariz de aynı amaçla 3 Nisanda Kıbrıstan geliyor. Solariz Ankara'da Ecevit, Ökçün, Işık ile AP, MHP, MSP genel başkanlarıyla görüşecek.

İLAN
ERUH TEMEL EĞİTİM YATILI BÖLGE OKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi:	Miktarı:	Muham.Bed.	Geç.Teminatı	İhale Tarihi:	İhale Saati:	İhale Şekli:
Koyun-Keçi eti	11 Ton	550.000.— TL.	25.750.— TL.	17.4.1978	10.00'da	Kapalı zarf usulü ile
Sebze-meyve	31 Kalem	558.700.— TL.	26.100.— TL.	17.4.1978	15.00'te	" " " "

1— Yukarıda cinsi, miktarı, muhammen bedeli, geçici teminatı, ihale tarihi, ihale saati ve ihale şekli yazılı et ile sebze-meyve alımı ihaleye çıkarılmıştır.
2— Gösterilen et miktarının 400.000.— liralık kısmı 1978 malı yılında geri kalan 150.000.— liralık kısmı 1979 malı yılı Haziran ayı sonuna kadar alınacaktır.
3— Gösterilen sebze-meyve miktarının 499.500.— liralık kısmı 1978 mali yılında, geri kalan 59.200.— liralık kısmı 1979 malı yılı Haziran ayı sonuna kadar alınacaktır.
4— Şartnameler her gün mesai saatleri dahilinde okul idaresinde görülebilir.
5— İsteklilerin 2490 Sayılı Kanunun gerektirdiği belge ve teminat makbuzları ile usulüne uygun olarak hazırlayacakları teklif zarflarını ihale saatinden bir saat evvel okul idaresinde toplanacak satınalma komisyonuna vermeleri şarttır.
6— Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.
7— Keyfiyet ilan olunur.
(Basın: 13158—19)

AKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Soğuk Hava Deposu makina tesis ihtiyacımız için 177.080.— lira muhammen bedelli kapalı zarf eksiltme usulü ile yedek parça mubaya edilecektir.
İhalesi 14.4.1978 Cuma günü saat 15.00'de encümen huzurunda yapılacaktır.
Geçici teminatı 13.281.— lira olup şartnamesi mesai saatleri içinde Fen Memurluğunda görülebilir.
Taliplilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat önce Encumen Başkanlığına vermeleri postadaki vaki gecikmelerin dikkate alınmayacağı ilân olunur.
21.3.1978
Akşehir Belediye Başkanı
Dt. Vecihi KÜÇÜK
(Basın: 13379 — 24)

Aydınlık
BAYAŞ / Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst: GÜNTUR-Ankara: EMAS
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3, Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Menekşe Sok. 33/5, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857. Sok. Salihağa İş Hanı, No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113 Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16,

YURT DIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ
Seckbacher Landstr. 74 6 Frankfurt 60 Tel: 45 08 88	11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 53 29 574	209 rue des Coteaux 1030 Brüxelles 2154060 Tel: 64 72 120	Luntmakargatan 58 11 358 Stockholm Tel: 30 56 39

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt İçi:	Yurt Dışı
75 TL. (1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
225 TL. (3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
450 TL. (6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
900 TL. (Yıllık)	310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2. ve 3. sayfalar	(santimi)	250 Lira
Devam sayfası	(santimi)	300 Lira
Yayın ilanı	(santimi)	30 Lira
" "	(kelimesi)	5 Lira
Kayıp ilanları:	(kelimesi)	5 Lira
Doğum,evlenme,ölüm	(santimi)	100 Lira

Sayı: 22523 - 6

ANADOLU'NUN ÇİLEKEŞ MADEN İŞÇİLERİ

Belbaşı Maden Ocağı ve Cafer'in Kısa Yaşam Öyküsü

RÖPORTAJ: ALİ HAYDAR NERGİS

"Kayseri'den kuş geliyor
Sesi bana hoş geliyor
Dolu dolu giden tren
Geri dönmüş boş geliyor."
(Adana, Tufanbeyli yöresinde söylenen bir ağıttan)

★

Şafak atıyor. Uzak dağların doruklarında bulutlar kızarmaya başladı. "İnecek var!" diyorum. Süratle giden otobüsün hızı aniden kesiliyor. Şoför "Sabahın köründe, bu dağ başında nereye böyle?" diyor. Sarsıntıdan, yolculardan bazıları uyanıyor. İniyorum...

Otobüs, kapkara egsoz dumanı saçarak ve tozlar bırakarak uzaklaşıyor.

Binbogaların doruklarında top top siyah bulutlar var yine; güneşin doğmasından etkilenmiyor.

Yolun kenarındaki küçük çeşme akıp duruyor. Sabahın ayazında otların üzerinde su damlacıkları birikmiş. Yürürken ayakları ıslatıyor. Aç tarla kuşları, gürültü kopararak uçuşup duruyorlar bir yandan öbür yana.

Sitil Dağı'nın eteklerine gün ağarıyor. Belbaşı maden ocağının lambaları ölgün yanıyor. Hemen bitişikteki Belbaşı köyünden köpek sesleri geliyor kesik kesik...

Veli Dayı hasta Alnının ortasında soğuk soğuk ter

Veli Dayı hasta. İki eli kasığında. Tahta ranzanın üzerine büklüm olmuş yatıyor. Altında, döşek yerine dört yanı açılmış bir bisküvi kutusu serili. Üstünde yorganı yok...

Güneş iyice aydınlattı ortalığı. Köpek sesleri daha yakından duyuluyor. Veli Dayı'nın durumu kötü. Alnının ortasına domur domur soğuk terler birikmiş. Etraftan çalı çırpı toplayıp sobayı tutuşturmaya çalışıyorlar habire.

Veli Dayı'nın işi, yüz metre yerin dibine inip çıkan maden ocağının vincini çalıştırmak. Vinç, yukardan aşağıya boş olarak iniyor. Yüz metre yerin dibinde yüzlerce işçi çalışıyor. Kazdıkları madenleri vincin kepçesine dolduruyorlar. Sonra, içi boş bir su borusundan ibaret olan "İşaret borusu"na tak tak vuruyorlar. Veli Dayı yukardan duyuyor. Vinci çalıştırıyor. Madenler yukarı çıkıyor.

Aşağıdan tak tak vuruyorlar yine. Veli Dayı bitkin. İşinin başkaları tarafından yapılması yasak. Kirli gömleğinin kollarıyla alnındaki soğuk terleri siliyor. Bir eli ile de kasığını tutuyor. Yüzü mosmor. Kulağını boruya veriyor. Aşağıdan boğuk bir ses geliyor. "Su istiyorlar" diyor. Vinç yukarı çıkıyor, kapak açılıyor; kepçeden boyaları dökülmüş, yer yer içine doğru çökmüş boş bir çaydanlık çıkıyor. Çaydanlığa suyu dolduruyorlar. Vinç çalışıyor. Kepçe tekrar aşağıya iniyor...

Karahacılı Maden Ocağından Mehmet Yazıcı. Yılları, gençliği yerin altında geçti. 1953'de başladı ocakta kazma sallamaya. Can pahasına. Sigortalıyım zannediyordu. 1961'de bir işi düştü. Gitti hastaneye. Aldığı cevap suydu: "Senin kaydın yok." Patron dokuz yıldır sigorta ödememişti.

Bir çocuk doğuyor Mahmudo yerin yüz metre altında

Nefes nefese 10-11 yaşlarında bir çocuk dalıyor içeri. "Mahmudo!..Mahmudo!." diyor heyecanlı heyecanlı. Mahmudo, yüz metre yerin dibinde maden ocağında çalışıyor: Veli Dayı kuşkuşla bakıyor çocuğa. Yüzündeki morluklar pembemsi bir renk alıyor. Çocuk acele acele birşeyler anlatıyor. Veli Dayı yüz metre yerin dibindeki Mahmudo'ya borunun öbür ucuna çağırıyor:

– Müjgüna mın lo Mahmudo Müjgüna mın (Müjde ulan mahmudo, müjde!)

– Müjgüna te bıger, Galo, Müjgüne te bıger (Müjden hayırlı ola dayı, müjden hayırlı ola!)

– Laviki te biye lo lo, laviki te biye (Bir oğlun olmuş ulan , ulan bir oğlun olmuş!)

Mahmudo'nun sesi bir an kesiliyor. Sonra sevinçten boruya tak tak vuruyor, boğuk naralar atıyor. Kürtçe, "şefe söyle, yukarı çıkıp elbiselerimi giyip hemen eve gideyim", diyor.

Veli Dayı'nın gözleri doluyor. "Talihsiz yavru!" diyor, "Kendisi Dünyaya gözlerini açarken, babası yüz metre yerin dibinde..."

Dışarda korkunç motor gürültüsü var. Kurşun atılsa duyulacak gibi değil. Veli Dayı yerinden kalkıyor, şefin kapısına doğru ilerliyor. Dışarı soğuk.

Şefin gözlerinde mahmurluk var hâlâ. "Sabahın köründe" uyandırıldığı için sinirli. Elinin tersiyle "çıkçık" işareti yapıyor Veli Dayı'ya. Mahmudo'ya izin vermiyor.

Öğleden sonra saat üç-dört sıralarıdır. Gölgeler gittikçe uzamaya başlamıştır. Mahmudo yeryüzüne çıkıyor. Hışımla şefin kapısına doğru gitmek istiyor. Veli Dayı Mahmudo'nun omuzundan tutuyor, "Etme, ekmek parası. Yeni doğan yavrunu düşün." diyor. Gün batımına doğru, güneş Akçal gediğine doğru ilerlerken Mahmudo terli-terli köy yolunu tutuyor. Soğuk akşam rüzgarı terini hızla soğuturken Mahmudo'nun gırtlağına birşeyler düğümleniyor. Yorgun, bitkin bir halde yürüyor belli ettirmeden...

"Bugün ocak paydos, iş yok ha!"

Belbaşı maden ocağı dağın yamacındadır. Kışın kar, tipi, fırtına maden ocağının ağzını kapatıyor dümdüz ediyor.

Yaza doğru karların erimesiyle maden ocaklarını su basıyor. Boşaltılması günleri, haftaları alıyor.

Nisan yağmurları günlerdir aman vermeden yağıyordu yine. O gece de sabaha kadar hiç durmadı, sicim gibi sular aktı her yandan. Kuyuların suyu bulandı, dereler çamur aktı. Maden ocağında çalışanların gözlerine uyku girmedi o gece. Yağmur sabaha kadar durmazsa, erkenden Bekçi Topal Hasan düdüğünü yine uğursuz bir şekilde öttürecek, "Millet ha, duyduk duymadık demeyin ha, bugün ocak paydos, iş yok ha!.." diye bağıracaktı. O gün, belki ondan sonra da birkaç gün yövmiyeleri kesilecekti.

Küçük kız ağlıyordu

Maden ocağında çalışan işçilerden Halil o gece hiç uyumadı. 3-4 yaşlarındaki kızı ağladı durdu sabaha kadar. Kulağı ağrıyordu. "ane! ane!.. ane!..ane!.." diye kıvranıp durdu yavru. Anası Sultan pörsümüş memelerini sıktı, kızının kulağına süt akıttı; ağrıyı keser diye. Kızın sesi kesilmedi. Dayanamadı Sultan ana. Yavrunun ağzına-ağzına yapıştırdı birkaç tane. Kızın burnu kanadı, ağlaması daha da arttı. Halil sinirlendi. "Hasta yavrudan ne istiyon!" diye kalktı, Sultan'ı dövdü. Böğrüne böğrüne vurdu. Gözünü morarttı. Sultan'ın göz çukuru kanlandı. Sabahleyin erkenden soranlara "Bizim soyka inek, sağarken çitme attı!" dedi. Köyün diğer kadınları alaylı alaylı gülüştüler. Kimse inanmadı.

Niyazi işine küfretti

Niyazi, yattığı yerden bir elini başının altına yastık etti. Binbir hayal kurdu. İşine küfretti. Gece, birkaç ağıla girse bir iki koyun keçi çalıp Göksun pazarına götürse satsa bundan daha fazla kazanırdı. Damları eskiydi. Bazı merteklerin uçları dışarı fırlamıştı. Yağmur yağdığında sular oluk gibi içeri akıyordu. Luğlamak, toprak döşemek fayda vermiyordu. Niyazi bu düşünceler içinde yüzerken yanında yatan kuru karısı bir yandan öbür yana döndü. Uyku arasında yorganı sıyırıp altına aldı. Niyaziyi ranzanın kenarına sıkıştırdı.. Niyazi kaba bir küfür savurdu. Karısının koltuğuna birkaç defa dürttü, yorganı kurtardı üzerine çekti...

Ocağın dibinde kalan Caferin öyküsüdür

Sabaha doğru yağmur dindi. Gök açıldı. Binbogaların tepesindeki top top beyaz bulutlar kızarmağa başladı yine. Güneş doğacaktı.

Sebir ana o gün erkenden kalktı. Cezvede bir yumurta kaynattı. Postan yeşil-yeşil küflenmiş çökelek çıkardı. Tezek külü üzerinde demlikle çay kaynattı. Yatağında uyuyan oğlu Cafer'e usul usul dürttü. "Kalk kurban, gece çok yağmur yağdı ya sabaha karşı açıldı. Hava çok güzel! Bugün yine işe gideceksin. Kalk, çayını iç de geç kalma!"

Cafer, gözlerini ovalaya ovalaya kalktı. Sırtı ter içinde kalmıştı. Sabaha kadar karmakarışık rüyalar görmüştü ya, neler gördüğünü hatırlamıyordu. Acele acele çayını içti. Yumurtayı, çökeleği bitirdi. Yola düştü.

-Yağmur suları, köyün ortasına göl olmuştu. Her taraf çamur içindeydi. Otlar ıslak-ıslaktı. Yürürken çizmeleri, paçaları su içinde kaldı. Çizmelerin yırtık yerlerinden ayaklarına vıcık vıcık su doldu.

Güneş öğleye doğru iyice kızdırdı. Çayırlardan tarlalardan dağların yamaçlarına doğru acele acele buhar bulutları yükseldi. Fatmakuyu'nun oralarda biryerde meydana gelen gökkuşağı gözleri kamaştırıyor, sıkıntılı yüreklere rahatlık veriyordu.

Bu durum uzun sürmedi. Bir iki saat geçti geçmedi. Hava yeniden bozdu. Maden ocağının tepesine top top kara bulutlar toplandı. Veli Dayı "oynak bahar havası. Nisan, Mayıs ayları hep böyle geçer." dedi.

Sicim gibi bir yağmur tutturdu yine.

Sebir ana bulgur ayıklıyordu. Akşama pilav pişirecekti. Yeni yavrulamış keçilerin sütünden yoğurt çalacaktı. Cafer'in çıkış saati yaklaşıyordu. Eve aç, yorgun gelecekti. Yemek hazır olmalıydı.

Maden ocaklarının hepsinde vinç yoktu. Bazı kuyuların ağzı açıktı. Cafer'in çalıştığı maden ocağının ağzı dereye yakındı. Cafer yerin dibindeydi. Üst üste şimşekler çaktı, gök gürledi. Koyaklardan aşağı seller boşandı; kütükler sürüklendi, çamlar devrildi. Maden ocağının ağzına yakın olan derenin suları kabardı, kabardı, taştı; yatağını değiştirerek bütün hışmıyla ocaktan içeri akmaya başladı, Ocağa sular doluyordu, Cafer ocağın dibindeydi. İş işten geçmişti. Cafer geç kalmıştı. İki üç saat geçtikten sonra farkına varmışlardı.

Binbir güçlükle kancalarla, çengellerle çıkardılar Cafer'in cesedini. Derenin yamacındaki genişçe bir taşın üzerine uzattılar. "Kimse dokunmasın, jandarma gelecek, savcı gelecek" dediler. Jandarma geldi, savcı geldi. İfadeler alındı, yazıldı, çizildi. Kağnıya bir çift öküz koşuldu. Kara bir çulun üzerine ceset yerleştirildi.

İkindi, yağmurları diniyordu. Güneş Akçal'ın gediğinden aşarken, üzerinde Cafer Uludağ'ın cenazesi ile öküzlerin çektiği kağnı çamurlu yollarda derin izler bırakarak Belbaşı'nın yolunu tuttu.

Sonra Tufanbeyli Mahkemelerine şikayet edildi, dava açıldı. Cafer öleli yıllar oldu. Tufanbeyli mahkemelerinde dava hala sonuçlanmadı.

İşte halimiz bu! Canımız, malımız tehlikede

Hüseyin Uludağ sigarasından ard arda üç derin nefes çekti. "İşte halimiz bu!" dedi, konuşmasına devam etti:

"Bir kurban verdiğimiz yetmiyormuş gibi canımız, malımız hâlâ tehlike içindedir. Davarımız, malımız yayılırken, dağda belde, dinamit patlatılıyor. Maden ocağı kazıla kazıla ta köyün altına geldi. Evlerin üzerinde bulunduğu yerin altı oyuk-oyuk, mağaradır. Toprağın çökme tehlikesi var. Beşikte uyuyan çocuklarımız dinamit sesleriyle silkinerek uyanıyorlar; korkudan huy sahibi oldular. Dinamit seslerinden korkup çocuk düşüren kadınlarımız var. Baş vurmadığımız yer kalmadı. Derdimizi kimseye anlatamadık. Eviyle, canıyla, malıyla, köy birgün toptan çökecek; yerin dibine gömüleceğiz hepimiz..."

Sebir kadın... Cafer Uludağ'ın anası. Sabah erkenden oğluna yumurta kaynattı. Çökelek verdi. Uğurladı. Bulgur ayıklıyordu. Akşama yorgun gelecekti. Cafer. Yemek hazır olmalıydı. Uzaktan gelen bir kağnı gördü. Kara çulun üzerinde bir ölü yatıyordu. Sebir kadın evlerine doğru ağır ağır gelen kağnıya baktı... Baktı.

İşte, Belbaşı Maden Ocakları..

Ardında Sitil dağları. Binbogaların başı top top ak bulut. Çiçek kokulu yayla havası tertemiz. Ama Belbaşı köylüleri top top ak bulutları göremez ki...

Ocaklarda Belbaşı köylüleri çalışır. Gençlikleri yerin altında törpülenir gider

Burası da Kayseri Yahyalı'daki maden ocakları. Geçen yıl yaptıkları grevde işçiler toplu halde. "Bunca yıl karın tokluğuna çalıştığımız yetti artık" diyorlar.

Yahyalı'nın dağlarının yoksul köylüleri bu ocakların işçilerini oluşturur Yoksulluk onları can pahasına bu ocaklarda çalışmaya mecbur eder.

Burası Kayseri. Pınarbaşı. Karahacılı Maden Ocağı. O da Belbaşı gibi ismini hemen yanındaki köyden almış. Burada da nice Caferler var, hayatı her an tehlikede olan. Hiç bir sosyal hakları ve güvenlikleri olmayan.

Ücretler kaç sene çalışırsan çalış asgari ücretin bile üstüne bir türlü çıkmaz